БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 137 (9891) | 1962 оной июниин 12, вторник | Сэн 2 мүнгэн

ИЮНЬ hАРА—hҮ ЕХЭЭР hААХА ШИИДХЭХЫ ҮЕ

...эндэ hү худалдалгаар гээгдэлдэ ороhон Хяагтын, Захааминай, Прибайкалиин, Баргажанай, Загарайн колхоз, совхозууд ажалаа hайжаруулагты!

Ажахыгаа бүри hайнаар хүтэлбэрилхэ

...ажахын продуктнуудые эл...р абажа, ажалша арад зо...ам баян дэлгэр байдалтай ...түлөө манай партиин, тэ... Центральна Комитедэй үдэр ...сусашагүйгөөр оролдо...ниинь хүн бүхэндэ мэдээжэ. ...ЦК-гай сентябриин (1953 ...нумhээ хойшо хүдөө ажа...дукци абалга 1,6 дахин ехэ ...Энэ үе соо таряа абалга 5 ...36 миллион пуудhээ 8 ...482 миллион пууд хүрэтэ...ан—5 миллион 800 мянган ...8 миллион 800 мянган ...хүрэтэрөө, hүн—36 миллион ...нгаhаа 62 миллион 500 ...тонно хүрэтэрөө дээшэлээ. ...таряалангай, мал ажалай бу... продуктнуудые абалга баhал ...доноор нэмэhэн байна.

...ье манай хүдөө ажахы ...дай үдэр бүри ургажа бай...лтэнүүдые эдеэ хоолой за...йлнүүдээр, түбхын түрүүндэ ...лай продуктнуудаар үшөөл ...хангажа шаданагүй. Тиимэ...ртиимнай Центральна Коми...өө ажахыгаа бушуу түргэ...лжөөхэ, ойрын хэдэн жэлэй ...орон дотороо мяха, тоhо ...мал ажалай бусад продукт...элбэг дэлбэг болгохо хэм...ые абажа байна. КПСС-эй ...мартын Пленумэй түүхэтэ ...эринүүд мяха, мяханай ...болон тоhо худалдан аба...лдаха сэнгүүдые дээшэ... тухай тогтоол энээниие ...хин эли тодоор гэршэлнэ.

...партиингаа саг үргэлжын ...оролдолгоор омогорхон ...ымнай ажалшад хүдөө ...продуктнуудые бүри ехээр ...түлөө шангаар тэмсэжэ бай... колхоз, совхозууд малай ...ые муу бэшээр үнгэргөө, ...р абажа, гарза хоролто...түлжүүлээ, мяха, hү нё...hoo ехээр абажа, гүрэн...лдаа. Энэ жэлдэ газар та...й шэнээр хубаарилагдажа, ...ехэтэй шэниисэ, кукуруза, ...саахарай свёкло, горох, бо...мэтэ ехээр таригдаа. Хаба...лгын хүдэлмэри саг бол...үнгэргэгдэжэ, ургасын гара...ханагүй hайн.

...мүнөө жэлдэ таряалан, саб...й ургаса, малай ашаг шэ...шэлэн хүдөө ажахын про...ые элбэгээр абажа, гүрэн...р худалдаха бүхы арга бо...ми болонхой. Эдэнээ хүсэд ...р хэрэглэхын түлөө шанга ...мхидхэхэ гээшэ хүдөөгэй ...организацинуудай нангин ...лоно. Имагтал хүтэлбэриин ...hаа ажахын амжалтануу...ыдадагынь мэдээжэ.

...ие Зэдын аймагай Ленинэй ...колхозой парторганиза...л хэрэг эли тодоор гэршэл...үлэй үедэ парторганиза...лхозойнгоо ажахые шадамар ...хүтэлбэрилдэг болоо. Кол...хы hалбаринууд ажахын ...оронхой. Нёдондо ган га...эй болоошье hаа, колхоз...hайн ургаса хуряажа абаа, ...ылжэлгэ эмхитэйгээр үнгэр...жэл хабарай тарилга саг ..., hайн шанартайгаар ..., мүн гүрэндэ хүдөө ажа...уктнуудые худалдаха тү...хоз муу бэшээр дүүргэнэ.

...энэ колхозтой адли га...адли техникэтэй эндэхи ...эзи» колхоз, «Октябрь...лхоз үнгэрөөшэ жэл муу ...hан, үбэлэй үедэ адуу ...лоор гарзалhан, ашаг шэ...доошолhон, гүрэндэ хүдөө ...продуктнуудые худалдаха ...хангалтагүйгөөр дүүргэг...на. Энэ юун дээрэhээ бо...ажахыгаа hайнаар хүтэлбэ...үүдалда тэндэхи партийна ...цинуудай гол анхаралаа ...гүй, ажалшадай дунда ...политическэ, эмхидхэлэй ... hайжаруулаагүй, кол...ые үндэр бүтээсэтэй ажал...агүй дээрэhээнь болоо гэ...элэгдэхэ болоно.

...шээнүүдые республикын ...аймагуудhаа харуулжа ... Адли арга боломжотой ...ы байгаад, нэгэниинь тү...раhан, нүгөөдэнь гээгдэл... байдаг. Энээнэй гол ...юуб гэхэдэ, тэндэхи пар...изаци ажахыгаа тон hу...элбэрилнэ гээшэ. Жэшээ ...үүнын совхозой парторга...абаад үзэе (партномойнь ...нүхэр Н. И. Егоров). Үн...гэрөөшэ жэл совхозой хүдэлмэришэд адуу малдаа гүйсэд хүрэхэ тэжээл бэлдэhэн юм. Адуу малайнгаа тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ арга боломжо бии байгаа. Бодото дээрэ юун болооб? Үбэлжэлгын үедэ малынь олоор гарзалаа, hү hаалгань нёдондонойхиhoo доошолоо. Ганса энэ жэлэй нэгэдэхи нварталда 353 центнер hүн гүрэндэ худалдагдангүй үригдэшэhэн, салин хүлhэндэ 53 мянган түхэриг мүнгэн үлүүсэ гарзалагдаhан байна. Совхозойнгоо ажахыда парторганизациин hаналаа ехээр табидаг hаань, иимэ ушар үзэгдэхэгүйл байгаа.

Олонхи совхоз, колхозуудай парторганизациин ажахые хайша хэрэгээр хүтэлбэрилдэг дээрэhээнь республикамнай хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха, ниитын малай тоо толгой олошоруулха түсэб, уялгануудаа хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Совхозуудаар гүрэнэй мүнгэ зөөри гамгүйгөөр үрихэ ябадал гарана. Ганса энэ жэлэй нэгэдэхи кварталда республикымнай совхозууд салин хүлhэндэ 1150 мянган түхэриг хараалагдаhанhaa үлүү ехээр гаргашалаа. Тэрэ тоодо Бэшүүрэй совхоз — 90 мянган түхэриг, Чесанын—75 мянган түхэриг, Хэжэнгын—70 мянган түхэриг гэхэ мэтэ.

Хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг ехээр абахын тула хүдөөгэй партийна организацинууд колхоз, совхозой ажахы бүхэндэ байгаа арга боломжонуудые зүбөөр хэрэглүүлхэ, түрүү дүй дүршэл, шэнэ онол арга үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, социалис мүрысөө хаа хаанагүй эмхидхэхэ, ажалшадай дунда ябуулжа байгаа политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэриин хэмжээ эрид дээшэлүүлхэ зэргэтэй. Партийна организацинуудай эдэ зорилгонуудаа бэелүүлхэдэнь, КПСС-эй райкомууд, нютагай үйлэдбэриин управленидэхи КПСС-эй обкомой парторгын бүлэг ехэхэн туhа хүргэхэ уялгатай.

Мүнөө республикымнай хүдөө тосхонуудай ажалшад хабарай тарилгын хүдэлмэри дүүргэжэ, нооhо хайшалха, ургасын хойноhoo харууhалха гэхэ мэтэ тон харюусалгатай хүдэлмэри саг болзортонь дүүргэхын тулада оролдожо байнад. Тэрэшэлэн таряалан, хадалангай үндэр ургаса абажа, ниитынгээ малда гүйсэд хүрэхэ тэжээл бэлдэхэ, зунай үеые зүбөөр хэрэглэн, адууhа малайнгаа ашаг шэмэ дээшэлүүлэн, мяха, hү, үндэгэ, нooho гүрэндэ худалдаха түсэб, уялгаяа болзорhoонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ. Ажалшадай энэ хүсэл эрмэлзэлгые зүбөөр толгойлон, бүри мүнөө жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые абалга, гүрэндэ худалдалгые эрид дээшэлүүлхэ гээшэ колхоз, совхоз бүхэнэй партийна организациин дайшалхы зорилго мүн.

Баргажанай совхоздо

hаалишан—ниитын инспекторэй шалгаhанай hүүлээр

Республикын Министрнүүдэй Соведэй даалгабаряар Баргажанай аймагай колхоз, совхозуудаар ябажа, hаалиин гүүртэнүүдэй хүдэлмэриие шалгаха зорилготой Буряадай хүдөө ажахын институдай hуралсалай түршалгын ажахын hаалишан Зинаида Георгиевна Максимова июниин 7—8-да Баргажанай совхозой 1-дэхи отделениин 2-дохи гүүртэдэ хонон байба. Үдэшэлэн тэрэ hаалишан Антонида Зерковагай даажа байhан 12 үнеэ hаагаа. Тиихэдээ 4 литр hү урда үдэшынхиhөө ехые hааба.

З. Максимова үнеэдэйнь дэлэн бүлеэн уhаар угаажа, гараараа нидхэржэ байгаад hаагаа. Мүн үглөө үглөөгүүрнь үнеэдынь hаажа үзөө.

— Таанад үнеэдэйнгээ дэлэн бүлеэн уhаар угаангүй hаажа, нилээд ехэ hүеэ алданат. Мүн үнеэдээ үдэртэ гурба дахин hаадаг болоо hаа, hүн бүри ехэ абтаха гэжэ hананаб, — гээд З. Максимова hаалишадта ажаглалта хэбэ.

Тэрэ үдэр совхозой 45 hаалишад тус гүүртэдэ сугларжа, республикын суута hаалишан—ниитын инспектортэй уулзаба.

Совхозой hаалишадта нүхэр Максимова өөрынгөө дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгөө, тэдэнэй хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнуудта тогтоо.

— Би 1937 онhoo хойшо hаалишанаар хүдэлжэ байнаб. Энэ үедэ манай нютагта республикын солото hаалишад ябажа үзөөгүй. Танай энэ холо зорижо ерэhэндэ ехэ баяртай байнабди. Танай хэhэн ажаглалтые хүсэндэнь хүргэхэбди, — гэжэ үнинэй hаалишан Федосия Калмыкова мэдүүлбэ.

— Үнеэдэйнгээ дэлэнгые бүлеэн уhаар угаадаг, үнеэдээ үдэртэ гурба hаадаг болохобди. Манай ажалые шалгажа, дүй дүршэл тухайгаа хөөрэжэ үгэhэндэтнай маша ехэ баяртайбди. Хойшодоошье ерэжэ байгыт, — гэжэ залуу hаалишан Галина Телятникова хэлээ.

Суута hаалишанай шалгахада, hаалишадай зүблөө үнгэргэхэдэ энэ совхозой главна зоотехник Хубисхал Гармаевич Доржиев байлсажа, элирүүлэгдэhэн дутагдалнуудые дары усадхахабди гэжэ найдуулаа.

Шалгаhанай hүүлээр фермын hаалишадта бүлеэн уhа хэхэ хүнэгүүдые нэмэжэ үгөө, дэлэн аршаха аршуултай болгоо. Үнеэдээ үдэртэ гурба дахин hаажа захалаа. Үнеэд үдэр hүнигүй адуулагдана.

Июниин 9-дэ нүхэр Максимова Хурамхаанай совхоздо ошоо.

Ц. Дугаров,
манай тусхай корр.

АЙМАГАЙ ЭРХИМ ФЕРМЭ

гэhэн нэрэ зэргэ олгогдоо

Һү ехээр hаахын түлөө социалис мүрысөөн Кабанскын аймаг дотор улам хүсэтэйгөөр дэлгэржэ байна. Аймагай совхозууд hараhаа hара бүри hү ехээр hаана.

Энэ мүрысөөндэ Кабанскын совхозой 4-дэхи отделениин 1-дэхи фермэ (ахалагша хүдэлмэришэн М. З. Карачун), Байгалай совхозой 2-дохи отделениин 2-дохи фермэ (ахалагша хүдэлмэришэн Я. М. Шайдуров) түрүүлжэ ябана. Тээсгэн эдэ фермэнүүдтэ «аймагай эрхим фермэ» гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо.

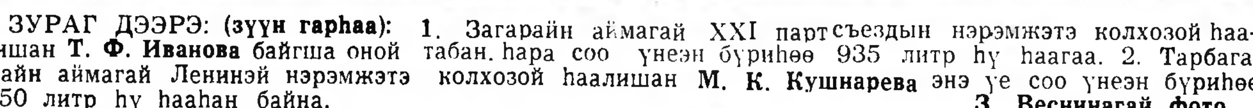
Эдэ фермэнүүд үнгэрhэн 5 hарын туршада үнеэн бүриhөө 900 гаран литр hү hааhан байха юм. Фермын түрүү hаалишад А. Ф. Корытова, Л. Е. Тарасова болон бусад энэ үедэ үнеэн бүриhөө мянга гаран литр hү hаагаа.

Һү hаалгаар республика дотороо хоёрдохи hуурида гараhан Кабанскын hаалишад, малшад түрүү зэргэеэ алдахагүй гэжэ улам эршэмтэйгээр ажаллана.

Б. Сотнич.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарhаа): 1. Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан **Т. Ф. Иванова** байгша оной табан hара соо үнеэн бүриhөө 935 литр hү hаагаа. 2. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой hаалишан **М. К. Кушнарева** энэ үе соо үнеэн бүриhөө 750 литр hү hааhан байна.

З. Веснинагай фото.

ҺАЙХАН СЭДЬХЭЛТЭН, УРАГШАА ҺАНААТАН

ЗУРАГЛАЛ

Үдэшын наран орохо тээшээ түргэдэжэ, Бургаастайн эхинэй энгэр захаар таран бэлшэhэн үхэр малнууд аалиханаар уруудажа эхилбэ. Эгээл энэ үедэ hаалишад үдэшынгөө hаалганда бэлдэжэ, хүнэг, hабануудаа угаажа, аршажа хүл хөөрсэг, сүлөө забдагүй хүдэлнэ.

Үнеэдые оньhон аргаар hааха, «ёлочка» түхеэрэлгэ тодхоhон шэнэ байрын ара талада уданшьегүй моторой хүдэлхэ шэнгэхэн абяанай сэностохолоор, hаалишад хүнэгүүдэйнгээ резинэ хоолой, аягануудые hайтар шалгажа бэлдээд, байрадань табина. Эдэ манай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Бургаастайн (гурбадахи бригада) hаалишадай зунайнгаа байрада нүүжэ ерээд, үнеэдээ оньhон аргаар hаахаар бэлдэжэ байhан үе болоно.

—Цырма, эдэ аягануудые харал даа, резинэнь hуладаа гээшэ ха,— гээд эгээн наhажаал hаалишан Дыжит Гармажапова дуудаба.

— Алим, харая,—гэhээр энеэбхилhэн нюдэтэй басаган ерэнэ. Энэмнай фермын залуу hаалишан, мотористка Цырма Базарова гээшэ.

«Елочка» түхэлэй түхеэрэлгые hайн шудалhан дээрэhээ бусад нүхэдтөө hургаал, заабари үгэдэг байхаhаа гадна, мотор хүдэлгэхэ, заhаха, шалгахаhаа эхилээд, Цырмаагай бүтээхэ ажалынь тон ехэ. Иимэ ажалша шамбай, hайхан сагаан сэдьхэлтэй, урагшаа hанаатай хадань, хүгшэн залуугүй, фермынхид бултаараа тэрэниие хододоо хүндэлжэ, магтажа ябадаг.

— Манай Цырма гартаа дүйтэй, дүрбэн тээшээ тэгшэ, ажалдаа абьяастай, шударгы бэрхэ басаган даа,—гэжэ ажахын тоосоондо ороhон тус фермын бригадир Долгор Цыдыповнагай болоод, бусадай баяр омоттойгоор магтахань дэмы бэшэ.

Үнэхөөрөөшье Цырма Базарова бага наhанhаа hаалишан болоhон намтартай. Эндэ хүдэлжэ эхилhээрнь али олон түгшүүритэй ушарнуудай дайралдабашье, зулгы зантай энэ басаган зүрхэеэ мохоогүй, улам зоригтойгоор ябажа, ажабайдалайнгаа hайхан замда гараа.

Игэжэл олоhон онол арга, дүй дүршэлөөрөө, шэнэ түрүү аргын ашаар эрхим дүнгүүдые туйлана ха юм. Тиимэhээл жэлhээ жэлдэ абаhан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэдэг заншалтай. Мүнөө үнеэдые оньhон аргаар hааха мэргэжэл шудалжа, ажалдаа нэбтэрүүлхын түлөө ехэтэ оролдоно. Нёдондо Цырма өөрынгөө харууhалдаг 15 үнеэдhээ 16 тугал абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ. Үнеэн бүриhөө 1900 литр hү hаажа, хэлэhэн үгэдөө хүрөө.

Түрэл партиингаа XXII съездээр баталагдаhан агуу ехэ Программа, КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдээр зоригжоhон залуу hаалишан энэ жэлдэ үнеэн бүриhөө тугал абаха, 2200 литр hү hааха социалис уялга абаад, тэрэнээ бэелүүлхын түлөө шармайн оронхой.

—Шэнэ жэлhээ ажахын тоосоондо орообди. Хэрэг ажалнай эмхи журамтай болоходоо хэhэн хүдэлмэришье урагшатай ябана. Мүнөө hара, жэлэй туршада hү, мяха абаха тусхай түсэб, даабари бидэнэй урда табяатай. Хүн бүхэнэй хэхэ ажал, бүтээхэ хэрэг эли тодо болоо. Манай фермэ энэ жэлдэ 210.000 литр hү hааха, 300 центнер hайн шанартай мяха гүрэндөө тушааха уялгатай. Эдэ бүгэдые бэелүүлхын тула даалгагдажа үгтэhэн 200-гаад гектар сабшалан, таряалангайнгаа газарые хүсэд алдүүрилжэ, утэгжүүлжэ, уhалжа шадабал, үбhэ тэжээлшье абтаха, уялгамнайшье амжалтатайгаар бэелүүлэгдэхэнь найдамтай,—гэжэ Цырма Базарова намдууханаар хөөрэнэ.

Һаалишадай дэргэдэ тоо бүридхэлшэ Доржи-Ханда Дондокова ерэнэ:

— Үнеэднай hүниндөө адуулагдадаг болоходоо садабал даа, hүншье горьтойхон нэмэбэ. Мүнөөдэр 800 литр болоо. Май hарада 15220 литр hү hааха даабаряа дүүргэхэмнай байна,—гээд найдангяар мэдүүлнэ.

Тиигэжэ Бургаастайн hаалишад үглөөнэй үүрээр hаалгаяа дүүргээд, үнеэдээ ороохо таряанай зүйлөөр эдеэлүүлжэ, бэлшээридэ гаргана. Үдэшын hаалгые шамдуухан дүүргээд, үнеэдээ дахин адуулгандань заладаг болоhoор үнинэй.

Республика дотороо ехэ hү hаажа, ажалай эрхим туйлалта гаргаhанайнь түлөө Сэлэнгын аймагай hаалишадта партиин обкомой, Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг, 300 түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулагдаа. Энээндэ тус фермын hаалишадай хубиташье байлсаа бшуу.

Игэжэ үнэн сэхээр, үүсхэл оролдосотойгоор ажалладаг hайхан сагаан сэдьхэлтэй залуу басаган Цырмаагай, тэрэнэй нүхэдэй hанаhандаа хүрэхэнь, hарбайhанаа абахань лабтай.

В. БУДАЖАПОВ,
Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комсомолой организациин секретарь.

ДЕКЛАРАЦИ

Варшавска договорто хабаададаг гүрэнүүдэй политическэ консультативна комитедэй зүблөөн 1962 оной июниин 7-до Москвада болобо. Энэ зүблөөндэ хабаадагшад:

Болгариин Арадай Республикаhаа—БКП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Т. Живков, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ А. Югов.

Венгриин Арадай Республикаhаа—ВСРП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, Венгриин хүдэлмэришэн таряашанай революционно правительствын түрүүлэгшэ Я. Кадар;

Германиин Демократическа Республикаhаа — СЕПГ-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй, Гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ В. Ульбрихт, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын уялга дүүргэгшэ В. Штоф;

Польшын Арадай Республикаhаа—ПОРП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь В. Гомулка, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич;

Румыниин Арадай Республикаhаа — РРП-гэй нэгэдэхи секретарь, РНР-эй Гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ Г. Георгиудеж, РНР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ И. Е. Маурер;

Советскэ Социалис Республикануудай Союзhаа— КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев;

Чехословакиин Социалис Республикаhаа — КПЧ-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, ЧССР-эй президент А. Новотный, ЧССР-эй правительствын түрүүлэгшэ В. Широкий.

Германиин асуудал эбэй ёhoop хэлсэжэ шиидхэхэ гэhэн асуудалаар Советскэ Союзай правительство Америкын Холбоото Штадуудай правительство хоёрой хоорондо болоhон хэлсээнүүд тухай СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко политическэ консультативна комитедэй зүблөөн дээрэ мэдээсээ.

Советско-американска хэлсээнүүд тушаа зүблөөндэ хабаадагшад hанамжаяа хэлсээд, Советскэ Союзай хараа шугамые бүри мүhэн зүбшөөбэ. Энэ хараа шугам хадаа Варшавска договорто хабаададаг гүрэнүүдэй хамтын хараа шугам мүн.

Эбэй договор баталжа, Германиин асуудалые эбэй ёhoop шиидхэхэ, энээнэй үндэhөөр Баруун Берлиндэхи эзэмдэлгын гуримые усадхаха, тиигэжэ Баруун Берлиниие сүлөөтэ город болгохо гээшэ Европодохи аюулгүй байдалые хангаха, мүн бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохо хэрэгтэ туhалха байна.

Энэ асуудалаар ойлголсоhон шиидхэбэри абаха арга боломжые саашадаа тодоруулха зорилгоор СССР-эй Правительство США-гай Правительство хоёрой хоорондо хэлсээнүүдые үргэлжэлүүлхэ шухала гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад зүбшэбэ.

Баруунай гүрэнүүд үгэеэ ойлголсохо ябадалые зорюута хойшо татахые оролдоно гээд хэлсээнэй үедэ элирбэ гэжэ политическэ консультативна комитедтэ хабаадагшад тэмдэглэбэ. Гурбан гүрэнүүдэй эзэмдэлгын сэрэгүүдые Баруун Берлинhээ гаргаха, тэндэ эзэмдэлгын гурим усадхаха гэhэн гол шухала асуудалда энэнь нэн түрүүн хабаатай байна. Баруун Берлиндэхи байдалые гуримшуулха асуудалаар баруунай гүрэнүүд зохистой шиидхэбэри абаха, Баруун Берлиндэхи байдалые гуримшуулха, энэ городтохи эзэмдэлгын гуримые усадхаха шиидхэбэри боломжотой үндэhөөр абахые баруунай гүрэнүүд оролдоногүй гэжэ энэ баримта гэршэлнэ.

Германиин асуудалые эбэй ёhoop гуримшуулха тушаа бэе бэеэ ойлголсоhон шиидхэбэриhээ бэеэ холодуулха гэжэ эзэмдэгшэ гүрэнүүд саашадаа оролдохо гү, али энэ асуудалаар эдэнэр боломжотой шиидхэбэри абахаар бэлэн гү, Баруун Берлиндэхи байдалые гуримшуулха, тиигэжэ Европодохи шахардуу шанга байдалые hуларуулха, агууехэ оронуудай хоорондо зэбсэгтэ тулалдаанай болохо аюулые зайсуулха гү гэhэн асуудалнуудые эдэ хэлсээнүүд тодоруулха ёhотой.

Эдэ хэлсээнүүдые хойшо таталган хадаа баруун гүрэнүүдэй зорюута ябуулжа байhан политика гэжэ харуулаад, тиигэжэ Германиин асуудалые эбэй ёhoop шиидхэхэ, энээнтэй хамта советско-американска хэлсээнүүдтэ харагдаха хэдэ хэдэн асуудалнуудые боломжотойгоор шиидхэхэ дурагүй байhыень эдэ хэлсээнүүд саашадань баталан харуулаа гээшэ hаань, Варшавска договорто хабаададаг гүрэнүүд энээнhээнь бодомжотой тобшолол хэхэ баатай болохо.

Гитлеровскэ Германида эсэргүүгээр дайлалдаhан, Германиин эбэй договор баталха хараа шугам баримталдаг гүрэнүүд баруунай оронуудай дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлые усадхаха дурагүй байгаашье hаань, Баруун Берлиндэ хабаатай бүхы хойшолонгуудай гараханьшье hаань, Германиин Демократическа Республикатай тиимэ договор баталха юм. Баруун Берлин сүлөөтэ демилитаризованна город гэжэ харагдаха гээд политическэ консультативна комитедтэ хабаадагшад нэгэн дуугаар мэдүүлнэ.

Варшавска договорто хабаададаг гүрэнүүд, оронууд хоорондын асуудалнуудые эбэй ёhoop, хэлсээ хэжэ шиидхэхэ гэжэ энээнhээшье урда тоолодог байгаа, мүнөөшье тооложо байна, иимэ асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ баруун гүрэнүүдэйшье зүгhөө иимэ хараа шугамтайгаар хандаха аабза гэжэ найдана. Зүгөөр эб найрамдалта иимэ хараа шугамдань зүрюулэн, эдээнэй аюулгүй байдалда, Германиин Демократическа Республикын бэеэ даанги байдалда, мүн эб найрамдалай хэрэгтэ зүриhэн ябуулгануудые баруунай оронуудай хэхэ болоо hаань, аюулгүй байдалаа, эб найрамдалые аршалан хамгаалхын тулада бии байhан хэрэгсэлнүүдээ хэрэглэн, харюусаха баатай болохо юм.

В. И. Ленинэй памятник Москвада табигдаха

Проектнүүдые олониитээрээ зүбшэбэ

МОСКВА, июниин 9. (ТАСС). Москвада табигдаха Владимир Ильич Ленинэй хүшөө памятнигай проектнүүдые архитекторнуудэй түбэй байшанда үсэгэлдэр олониитээрээ зүбшэн хэлсэбэ. Долоон проект хэлсэгдэбэ. Эдээнэй дүрбэниинь захилаар хэдэн авторнуудай хэhэн: скульптор М. Батурин ба архитектор В. Лебедев, скульптор Л. Головницкий, архитектор В. Воскресенский, скульптор А. Кибальков, архитектор Я. Белопольский, скульптор Н. Томский, архитектор А. Власов гэгшэдэй хабаадалгатайгаар дүрбэн проект хэгдэhэн байна. Скульпторнууд Б. Дюшев, В. Цигаль, М. Сковородкин гэгшэд мүн өөhэдынгөө хүдэлмэри харуулаа.

Проектнүүдэй авторнууд, мүхаршагүй зоригынь, арад зонтой холбоо барисаатай байдагыень харуулалсан агууехэ багшын образые ондо ондоогоор харуулhан байна.

Архитекторнууд П. Коломиец (Украина), Л. Асс (Ленинград), Москвагай скульпторнууд А. Стемпковский, Н. Никогосян, искусствовед Б. Бротцкий, архитектор Р. Бегунц болон бусад зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаба.

Экономическа туhаламжа үзүүлэлсэдэг соведэй XVI сесси

1962 оной июниин 7-до Москвада экономическа туhаламжа үзүүлэлсэдэг соведэй ээлжээтэ бэшэ XVI сесси болобо.

Сессиин хүдэлмэридэ соведэй гэшүүд-гүрэнүүдэй—Болгариин Арадай Республикын, Венгриин Арадай Республикын, Германиин Демократическа Республикын, Польшын Арадай Республикын, Советскэ Социалис Республикануудай Союзэй, Чехословакиин Социалис Республикын делегацинууд хабаадаба.

Мүн Монголой Арадай Республикын түлөөлэгшэд сессиин хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

1962 оной июниин 6—7-до болоhон соведтэ хабаададаг оронуудай коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй зүблөөнэй дурадхал hайшаалые бодотоор бэелүүлхэ хэмжээ-ябуулгануудые экономическа туhаламжа үзүүлэлсэдэг соведэй сесси зохёогоо, мүн соведэй гэшүүд-гүрэнүүдэй экономическа харилсаае саашадань хүгжөөхэ ба hайжаруулха тухай сесси дээрэ хэлсэгдээ.

Ёho гуримыень hайшаадаг Европоhoo ондоо тээшье байдаг гүрэнүүдэй экономическа туhаламжа үзүүлэлсэдэг соведтэ ороходонь хамаагүй гэhэн хубилалтануудые соведэй уставта оруулха гээшые сесси hайшааба.

Экономическа туhаламжа үзүүлэлсэдэг соведэй гэшүүн боложо орохо тухай Монгол Арадай Республикын гүйлтые сесси хаража үзөөд, хангаhан байна.

Аха дүүгэй хани барисаанай оршон байдалда сесси үнгэрбэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ОЛОНИИТЫН ХҮСЭН ЕХЭ

Никольск ба Хонхоло тосхонуудта хоёр жэлэй саана нүхэдэй сүүдүүд, эхэнэрнүүдэй, пенсионернүүдэй соведүүд, һайн дуранай арадай дружинанууд эмхидхэгдэжэ, колхозойнгоо правлениин ба партийна комитедэй ажалда ехэхэн нүлөө үгэжэ эхилһэн юм.

Үнгэрһэн хоёр жэлэй хугацаа соо нүхэдэй сүүдүүд хэдэ хэдэн нэмэл заседаниинуудые үнгэргэжэ, архидаашад болон ажалай журам эбдэһэн хүнүүдэй хэрэгүүдые хаража үзөө. Жэшээлбэл, 1961 оной хабар Хонхолын барилгын дархашуулай бригадын гэшүүн М. Архипов үдэрһөө үдэртэ архи уужа, ажалай журам эбдэнэ гэһэн соносхол ороһон юм. Партийна комитет энэ хэрэгые Хонхолын нүхэдэй сүүдтэ дамжуулан үгөө. Энэ сүүдтэ бэлдэлгэдэ эхэнэрнүүдэй совет, комсомолнууд эдэбхитэйгээр хабаадажа, ганса Архиповые бэшэ, харин бусад архиншадые, ажалай журам эбдэдэг хүнүүдые нэмэл заседани дээрээ дуудажа асарһан байна.

Сүүдэй заседани дээрэ колхозниигууд өөһэдынгөө үгэ соо архиншадай элдэб муухай аашануудые нюуса нөөсэгүйгөөр хэлэжэ, бүгэдын анхаралда табиһан юм.

—Таанад, архиншад, ажалай журам эбдэгшэд гээшэт! Энээнээ дары орхёогүй һаатнай, шангаар хөөрэлдэхэбди. Коллектив соогоо танине тэсэжэ байхагүйбди,—гэжэ сүүд дээрэ үгэ хэлэһэн колхозниигууд нэгэн дугаар мэдүүлээ.

Тиигэжэ бүгэдэ зоной зүгһөө хатуу захяада хүртэһэн Архиповые, тэрээнтэй «гансагаа» нэгэдүүлһэн бэшэние хүйхэрнүүд архиин хундагаһаа арсаха, ажалай журам эбдэхээ болихо баатай болоһон юм.

Нүхэдэй сүүдэй заседаниинууд дээрэ бүхы колхозниигуудые ажалда хабаадуулха асуудалнууд нэгэнтэ бэшэ хэлсэгдэдэг. Жэшээнь, хабарай тарилгын эхилхэдэ В. Козлов Н. Митрофанов хоёр сеялкэшэд болохоёо арсаба гээшэ. Дары зүблөөн зарлагдажа, тэдээн тухай асуудал зүбшөөн хэлсэгдээ һэн. Харин үглөөдэрынь Митрофанов Козлов хоёр ажалдаа эртэлэн гүйлдэжэ ерээд байгаа бэлэй.

Никольск тосхоной эхэнэрнүүдэй совет (түрүүлэгшэнь нютагай дунда һургуулиин багша нүхэр Е. Н. Варфоломеева) илангаяа һайнаар хүдэлнэ. Эхэнэрнүүдые колхозой ажалда эдэбхитэйгээр хабаадуулха, тэдэнние коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ гэһэн асуудалнууд соведэй ажал хүдэлмэриин гол зүйл болонхой. Тэрэнэй үүсхэлээр эхэнэрнүүдэй суглаанууд, зугаатай хүхюутэйгөөр амарха үдэшэнүүд үнгэргэгдэнэ. 1961 ондо наһажаал эхэнэрнүүдһээ бүридэһэн шэмээшэгэй арадай хоор аймагай уран һайханай бүлгэмүүдэй мүрысөөндэ һайн сэгнэлтэ абаа.

Үнгэрэгшэ үбэл эхэнэрнүүдэй совет хонинной отаранууд та хүдэлжэ байһан зондо ехэхэн туһа хүргөө. Кошаранууды сэбэрлэһэн, гэр байрыень сагаадаһан, угааһан, мүн хурьга абалгада хабаадаһан юм.

Зарим эхэнэрнүүдэй ажалһаа арсахадань эхэнэрнүүдэй совет хэмжээ абадаг болонхой.

Пенсионернүүд колхозой правленидэ, парткомдо сэгнэшэгүй ехэ туһа хүргэнэ. Тэдэнэр ажалай журам сахиха талаар ехэ оролдодог. Жэшээнь, коммунист Епифан Григорьевич Ерофеев һайн дураараа 4-дэхи МТФ-гэй ажал шалгагша болоһон юм. Үдэр бүхэндэ шахуу үбгэжөөл фермэ дээрэнь ерэжэ, малда тэжээл зүб үгэнэ гү, саг соогоо үнеэд һаагдана гү гэхэ мэтые шалгажа, хэрэгтэй сагтань туһалжа байдаг. Нүхэр Ерофеевэй үүсхэлээр тэндэ хэды дахин үйлэдбэриин суглаанууд үнгэргэгдөө.

Нэгэ иимэ ушар дурдабал һонирхолтой. Һаалиншад үни саг соо үнеэдэйнгээ байра сэбэрлэнгүй байһаар, шабааһа шэбхээр даруулжархиһан юм. Нүхэр Ерофеев үни бодожо байнгүй, өөрөө хүрзэ абаад сэбэрлэжэ оробо. Теэд ямар залуу эхэнэрнүүд нэгэ пенсионертэ байраяа арилгуулжа байха һэм—тэрэл үдэртөө бултааран хамһажа, үхэрэйнгөө байра ёһотой түхэлдэнь оруулһан байгаа. Энэ мэтээр нютагай үбгэд даажа абаһан участогуудайнгаа байра байдал шалгахынгаа хажуугаар, бэшэдтэ бүтээсэ ехэтэй ажалай жэшээ харуулнад. П. С. Мальцевай, М. Е. Калашниковай, И. С. Бодровой ба бусадшье пенсионернүүдэй һайн ажал тэмдэглэмээр.

Үнгэрэгшэ оной намар хадагдаад хэбтэһэн 3000 га орооһото тариан саһанда даруулшаһан юм. Партком хэдэхэн хоногой турша соо тариагаа хуряажа абаха гэһэн зорилго габяад, дээрэ дурсагдагша ниитын эмхинүүдтэ хандаба. Эдэ эмхинүүд гус тустаа уряа гаргажа, гартаа аса, хүрзэ барижа шадаха зон (хамта дээрээ 600-гаад) хээрэ гаража, саг болзор соонь тариагаа абаһан юм.

Колхозой партийна комитет ба правлени ниитын эмхинүүдэй эдэбхи үүргыень дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ оролдожо байдаг. Правлениин ба парткомой заседаниинуудта тэдэнэй түлөөлэгшэд уригдадаг.

Партийна организацинууд хадаа ажал хүдэлмэридөө олониитые үргэнөөр хабаадуулха ёһотой гэжэ КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидбэринүүд соо хэлэгдэнхэй. Тэрэнние баримталан, манай партийна организаци, партком хадаа эхэнэрнүүдэй болон пенсионернүүдэй соведэй, арадай дружинануудай болон нүхэдэй сүүдэй хүдэлмэриие зүбөөр хүтэлбэрилэн, өөһэдынгөө үнэн туһалагша болгохын түлөө үдэр бүри оролдожо байдаг.

М. ФАЛИЛЕЕВ,
Мухар-Шэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь.

ТАШКЕНТСКЭ ОБЛАСТЬ. Верхнечирчикскэ районой «Политотдел» колхозой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Люба Ли гэдэгэй даадаг бригадын кукурузашад энэ жэлдэ ехэ уялга абанхай. Тиигэжэ табин гектарай тус бүриһөө 2000 центнер ногоон набша, 20 гектарай тус бүриһөө 60 центнер орооһо абаха гээд шиидэнхэй. Зураг дээрэ: Люба Ли кукурузынгаа тарималые хаража байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Түрэл орон доторнай

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ШЭНЭ МАШИНАНУУД

МОСКВА. (ТАСС). СССР-эй арадай ажахын туйлалтануудые харуулһан выставкэдэ орооһо тариа хадаха, һолоомо хуряаха шэнэ машинанууд харуулагдана. Ростовско, Запорожско, Минскэ, Тульска совнархозуудай предприятинууд мүнөөнэй 15 машина, агрегадуудые тэндэ харуулна.

Ростовско совнархоздо хэгдэһэн «ЖВН-10» түхэлэй томо жатканууд хүнэй анхарал абаһаар татана. Энэ жатка 10 метр үргэнтэйгөөр тариа хададаг байна. Нэгэ час соо 5,5 гектар талмайһа энээгээр орооһо тариа хадажа болохо. Казахстанай болон Сибириин тариалангуудта хэрэглэхээр энэ жатка гаргагдаһан байна.

Тульска совнархоздо хэгдэһэн шэнэ жатка 6 метр үргэнтэйгөөр тариа хадаха юм. Час соо 4 гектар хүрэтэр хадахаар байна. Эдэ жаткануудые «СК-3», «СК-4» түхэлэй самоходно комбайнуудта шагтагалжа болохо.

Набтараар ургаһан тариа хуряаха «46-115», «48-1» түхэлэй шэнэ жатканууд бүтээгдэнхэй.

Һолоомо суглуулха машинануудые Запорожско совнархозой предприятинууд хэһэн байна. «СК-3», «СК-4» комбайнуудта һолоомо суглуулжа хэршэхэ түсхай түхеэрэлгэ табигдадаг юм.

30 ЖЭЛЭЙ ОЙ

МАГНИТОГОРСК, июниин 7. (ТАСС). Магнитогорско металлургическа комбинадай хоёрдохи доменно пеэшэнэй ашаглалгада оруулагдаһанһаа хойшо 30 жэлэй ой гүйсэбэ. Тэндэхи хүдэлмэришэд энэ доменно пеэшэниие «Комсомолка» гэжэ нэрлэдэг юм. Ленинскэ комсомолой эльгээлтээр гушаад оной үедэ ерэһэн залуу барилгашад энээнние бодхооһон түүхэтэй.

Үнгэрһэн жэлнүүдэй туршада энэ домнын бүтээсэ ехээр дээшэлүүлэгдээ, шэрэм хайлуулха технологинь һайжаруулагдаа.

Домныгоо алдарта ойе тэндэхи коллектив ажалай амжалтаар угтана. Тэндэ үнинэй ажаллажа байһан хүндэтэй металлург И. Овсянниковай даадаг бригадынхид түсэбһөө гадуур шэрэм хайлуулаа.

ХЭЛЭҺЭН ҮГЭДӨӨ ХҮРЭНЭ

ВОСКРЕСЕНСК. (Московско область), июниин 7. (ТАСС). Воскресенск городой химигууд энэ жэлдэ түсэбһөө гадуур табяад мянган тонно минеральна утэгжүүлгэ бэлдэжэ гаргахаар шиидээ. КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгада харюу болгон, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ бүри ехээр туһаламжа хүргэхөөр зорингжобо. Цехүүдэй коллективүүд даабаряа ходо үлүүлэн дүүргэдэг заншалтай.

Воскресенскэ химическэ комбинадай хүдэлмэрилэгшэд колхоз, совхозуудта түсэбһөө гадуур 28 мянган тонно утэгжүүлгэ эльгээгээд байна.

ПРОФСОЮЗУУДАЙ ҺАЙН ДУРАНАЙ СПОРТИВНА БҮЛГЭМҮҮДЭЙ БҮХЭСОЮЗНА КОНФЕРЕНЦИ

МОСКВА, июниин 6. (ТАСС). Профсоюзуудай һайн дуранай спортивна бүлгэмүүдтэ 30 гаран миллион хүн хабаададаг. Тэдэнэй дунда спортын 12 мянган мастернууд бии. Промышленностиин, транспортын 73800 предприятинуудта, барилганuuдта, һургуулинуудта, эмхи зургаануудта, совхозуудта физкультурын коллективүүд бии болгогдоһон.

Профсоюзуудай һайн дуранай спортивна бүлгэмүүдэй Бүхэсоюзна конференци һая үнгэргэгдэбэ.

Профсоюзуудай ДСО-гой Бүхэсоюзна Соведэй түрүүлэгшэ Г. И. Елисеев тоосоото элидхэл хэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүндэ кандидат, Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй түрүүлэгшэ В. В. Гришин, ВЦСПС-эй секретарь Н. Н. Романов, КПСС-эй ЦК-гай секторые даагша И. А. Зубков, СССР-эй спортивна бүлгэмүүдэй организацинуудай Союзай Центральна Соведэй түрүүлэгшэ Ю. Д. Машин хабаадаба.

Коммунизм тухай хөөрэлдөөн

КОММУНИС ЗӨӨРИ

Энэ статья дотор коммунизм байгуулгын нэгэ шухала асуудал болохо коммунис зөөри тухай хэдэн үгэ тобшохоноор найруулха хүсэл бии.

Коммунизм тухай КПСС-эй Программа соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Коммунизм гээшэ үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдэй ниитэ арадай нэгэн адли зөөри болгогдоһон, обществын бүхы гэшүүдэй социальна талаараа хүсэд тэгшэ эрхэтэй байдаг ангигүй ниитын байгуулалта мүн...»

Энээн дээрэһээ харахада, коммунис зөөри бии болгохо асуудал коммунизм байгуулгын гол шухала асуудалнуудай нэгэн болоно. Тиимэһээ зөөри гээшэ юуб, ямар янзын байдаг юм, тиихэдэ коммунис зөөри гээшэмнай юуб гээд түрүүшээр хараад үзэе.

I.

Обществодохи үйлэдбэри гээшэ хүдэлмэришэ хүсые үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдтэй нэгэдүүлэн холбохо ябадал болоно. Ямаршье обществодо эдэ хоёр али нэгэн аргаар нэгэдэн холбогдохо ёһотой юм. Капиталис обществодо үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүд үмсын зөөри болгогдоод, баяд ноёдой гарта байдаг, харин хүдэлмэришэ хүсэн—хүдэлмэришэд, таряашад үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдгүй, гар хооһон тула хүдэлхэ хүсэеэ баяд ноёдто худалдаха баатай болоно. Иигэжэ ангинууд бии боложо, нэгэнь нүгөөдэеэ, үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдгүй ангияа мүлжэхэ арга боломжо байгуулагдана. Энэ нэгэ аргань гээшэ.

Тиихэдэ социалис обществодо хүдэлмэришэ хүсэн — хүдэлмэришэд, таряашад үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдэй хамтын эзэд болоһон тулада, тэрэнээ хамтаараа хэрэглэдэг, эдлэдэг байха юм. Тиигэжэ ниитын зөөри бии болоно. Ниитын зөөриин эзэд байхадаа, ниитын үйлэдбэридэ бүгэдөөрэн хабаададаг байхадаа, бүхы хүнүүд адли тэгшэ эрхэтэй байдаг. Иимэ обществодо бэе бэеэ мүлжэхэ ушар гараха ёһогүй.

Тобшолон хэлэхэдэ, иимэ хоёр ондоо харилсаан тогтодог: нэгэнхы үмсын зөөри заатагүй мүлжэлгэ түрүүлдэг. Тиимэ обществые капиталис гэжэ нэрлэдэг, харин ниитын зөөри бол тэгшэ эрхэ, хани ёһоной харилсаа заатагүй байгуулдаг, тиимэ обществые социалис гэжэ нэрлэдэг.

Социализмын үедэ үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлтын ёһоор ниитын зөөри хүгжэнэ. Тиимэһээ коммунис обществын түрүүшын шата болохо социализмда хабаатай шэнжэ шанараар тэрэ нэбтэрнэ. Гэбэл социализмын үе сагай ниитын зөөри хоёр янза—ниитэ арадай (гүрэнэй) ба кооперативна, колхозуудай байдаг юм гэжэ Советскэ Союзай, мүн социалис бусад оронуудай байдал харуулна.

Ниитэ арадай (гүрэнэй) зөөри хадаа агуу ехэ Октябриин революциин байгуулһан хүдэлмэришэн ангиин гүрэнэй зүгһөө томо промышленность, транспорт, мүнгэнэй банкнууд болон газар дэлхэйе арадай гарта үгэһэнэй ашаар мүндэлөө. Саашадаа социалис обществын хүгжэхэтэй хамта энэ зөөри арьбадхагдана. Буржуазиһаа хүдэлмэришэн ангиин гүрэнэй буляан абаһан энэ зөөринь мүнөө социалис гүрэнэй эдлэдэг бүхы зөөриин тон багахан хубинь болодог. Жэшээнь, 1917—1918 онуудай үеэр буржуазиһаа манай гүрэнэй буляажа абаһан зөөринь мүнөө манай социалис обществын зөөриин 3-һаа бага процентнь болонхой. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, ниитэ арадай гэхэ гү, али гүрэнэй зөөри гэшэ социализм байгуулха үедөө манай ажалшан арад зоной арьбадхан хүгжөөһэн зөөри гол түлэб мүн болоно. Энэ хадаа коммунис партиин хүтэлбэри доро совет арадай байгуулһан барагдашагүй ехэ баялиг байхаһаа гадна, һүр хүсэнэйнь, арад зоной бали дэлгэр ажабайдалай бата бэхи үндэһэ һуури мүн.

Социализмын үедэ ниитэ арадай зөөри гүрэнэй гэжэ нэрлэгдэдэг. Юуб гэхэдэ, социалис обществын түлөөлэгшэ энэ үе сагта социалис гүрэн болоно. Обществын үмэнэһөө гүрэн ниитын үйлэдбэриие эрхилдэг гээшэ.

Гүрэнэй зөөри социализмда тон тааруу, ниитын үйлэдбэритэй зохилдоһон эгээл һайн арга болоно гэжэ В. И. Ленин заадаг һэн.

Социалис обществодо гүрэнэй зөөритэй хамта **кооперативна, колхозуудай** гэхэ гү, али ажалаа, үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдээ хамталһан бүлэг хүнүүдэй зөөри байдаг. Гэхэтэй хамта кооперацинууд мүн капиталис обществодошье бии юм. Энээнние юу гэжэ ойлгохоб гэхэдэ, ганса кооперацинууд үйлэдбэриин шэнжые шиидхэдэггүй, харин өөһэдөө али нэгэн гол үйлэдбэриһөө дулдыданги байдаг. Жэшээнь, капитализмын үедэ тэдэнэр капиталис ёһоной үйлэдбэриһөө дулдыдана, харин социализмын үедэ социалис ёһоной үйлэдбэриһөө дулдыдана, тиин социалис шэнжээр нэбтэрнэ.

Социализмын үедэхи кооперацинуудай зөөри таряашад болон бусад энгэй ажалшадай хамтын ажалтай болохоһоо эшэ татана. Жэжэ үмсын ажахынуудай нэгэдэн хамтархада бии болоһон энэ зөөри кооперацинууд болон колхозуудай зөөри мүн гээшэ. Тиин тэрэ хадаа социалис зөөриин нэгэ янзань болоно. Тусхайлан нэрлэбэл, хүдөө ажахын артельнүүдэй (колхозуудай), олзоборилгын болон кооперативна бусад нэгэдэлнүүдэй зөөри гээшэ.

Социалис оронуудта хамтын ажахынууд байгуулагдахадаа, таряашад болон малшадай зөөри—мори унаа, зэр зэмсэг болон барилганууд нэгэдхэгдэнэ. Тиигээд энэ зөөри хүдөөгэй ажалшадай шэн габьяата ажалай, социалис гүрэнэй туһаламжын ашаар арьбадхагдажа, шэнжэ шанараараа, хэмжээгээрээ тад ондоо болонхой. Колхозууд модон анзаһанай оронда машина техникээр зэбсэгжэнэ, унда харюулхагүй ашаг шэмэтэй арба габан адууһа малай оронд олон мянган тоо толгой, ашаг шэмэ ехэтэй үүлтэртэ мал үдхэнэ. Гадна тэдэнэр хүсэ шадалаа, мүнгэн зөөриеэ нэгэдүүлжэ, ниитэ арадай удха шанартай барилгануудые — электростанцинууд, уһалууриин каналнууд, харгы замууд, һургуули болон больницанууд гэхэ мэтые бодхооно. Гансахан колхозуудай хубаагдадаггүй фонд 1932 онһоо хойшо хори холо гара дахин ехэ болоһон юм.

Энэ зөөриие гүрэнэй зөөритэй сасуулхада, имагтал хүгжэлтынгоо талаар илгаатай юм. Гүрэнэй зөөриһөө багаар хүгжэһэн социалис зөөри гэжэ хэлэхэдэ болоно. Юуб гэхэдэ, колхозой үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүд болон бэлэн болоһон продукци бүхы обществын бэшэ, харин энэл колхозой мэдэлдэ байдаг ха юм. Теэд эдэ хоёр зөөриин хоорондо тиимэ эрид ондоо илгаа байхагүй, харин адли зүйлнүүдынь олон байха: гүрэнэйшье, колхозойшье зөөри хүниие мүлжэхэ ябадал ушаруулхагүй, олоной аша туһада хамтынгаа хүсөөр ажаллаха эрхэ байдал байгуулна.

Эдэ хоёр гол зөөринүүдэй хажуугаар үшөө **хубиин зөөри** гэжэ бии. Энэ хадаа обществын тус тус гэшүүн бүхэнэй хубида хэрэглэдэг зөөри гээшэ. Марксизм-ленинизмын һургаал энэ зөөриие буруушаадаггүй, харин хододоо байха ёһотой гэжэ заадаг. Имагтал буржуазин номнолшод марксизм-ленинизмын энэ сэсэн мэргэн һургаалые хардажа байдаг юм.

Энэ гурбан янзын зөөри тухай хөөрэлдөөд байхадаа, коммунис зөөри гэжэ нэгэшье үгэ үшөө гаргаагүй байнабди. Энэмнай юу гээшэб, хаанаһаа бии болодог юм?

«Коммунис» гэһэн хойноо, энэ зөөри коммунис обществодо байха болоно. Теэд энэ юугээрээ социалис зөөриһөө илгаатайб?

Энээндэ нүхэр Н. С. Хрущев КПСС-эй XXI съезд дээрэ иимэ харюу үгөө һэн: «Ерээдүй сагта колхоз, кооперацинуудай болон гүрэнэй зөөринүүд нэгэдэн ниилэжэ, **нэгэн адли коммунис зөөри** болон хүгжэхэнь тон элитэ юм».

Энээн дээрэһээ харахада, коммунизмын үедэ хоёр янзын зөөри байхагүй, харин нэгэн адли зөөри байха болоно. Гадна энэ зөөри «тэнгэриһээ унахагүй», харин социалис обществодо ажаһуудаг ажалша зоной эршэ хүсөөр нөөхи кооперацинууд, колхозуудаймнай болон гүрэнэймнай зөөри арьбадхан хүгжөөгдэжэ, ниилэн нэгэдэжэ, дээдэ шатадаа гараад, коммунис зөөри болохо юм.

Энээнтэй дашарамдуулан нэгэ иимэ асуудал эндэ гаража болохо. Мүнөө манай орон коммунизмые үргэн далайсатайгаар байгуулжа оробо. Теэд бидэнэр социалис ёһоной энэ хоёр янзын зөөриие али нэгэн аргаар ниилүүлжэрхихэ гэжэ юундэ оролдоногүйбибди, юундэ хоюулыень тус тустань дам саашань хүгжөөхэ гэнэбибди?

Энээндэ иимэ харюу үгтэхэ болоно. Зөөриин, илангаяа ниитын зөөриин үг удхань зүн дэгээн хубилдаг бэшэ юм. Тэрэ хадаа экономикын хүгжэлтын ёһоор, үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлтын ёһоор хубилдаг байха. Тиимэһээ хүнэй һанаашаар гү, али засаг түрын гаргаһан хуулиин ёһоор энэ

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта)

ШЭНЭ ГАЗЕТЫН ТҮРҮҮШЫН АЛХАМУУД

Улаан-Үдын нютагай колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин харьяата аймагууд хоорондын «Коммунизмын туяа» гэжэ шэнэ газетын түрүүшын номер 1962 оной майн 5-да—КПСС-эй ЦК-гай дайшалхы орган «Правда» газетын 50 жэлэй ойн алдарта үдэр—гараһан юм.

Энэ газетэ һаяхан гаража эхилбэшье, хүдөө ажахын шухала асуудалнуудаар хэдэ хэдэн материалнуудые толилоо. Хабарай тарилгада онсо анхарал хандуулжа, колхоз, совхозуудай тарилгын хүдэлмэри тухай тусхай мэдээсэлнүүдые тунхаглана. Үрэ шэмэ ехэтэй кукуруза, сахарай свёкло, бобы, горох болон бэшэ үнэтэ ургамалнуудые ямар аргаар тарижа, ниитынгээ малда хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ тухай материалнууд толилогдоно. Мүн мал ажалаа хүгжөөхэ, һү, мяха, нооһо болон үндэгэ ехээр абадаг болохо тухайда номер бүхэндөө шахуу бэшэнэ.

Тэрэшэлэн дутуу дундануудые элирхэйлһэн шүүмжэлхы бэшэгүүдшье газетын хуудаһануудта яһала гарана. Эдэ бэшэгүүдэй авторнуудынь хэд бэ гэхэдэ, гол түлэб үйлэдбэриин управлениин, партийна организациин, колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, мүн ажалай түрүүшүүл болоно. Тэдэнэр КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын, хүдөө ажахыгаа түргэнөөр хүгжөөхын тула ямар зорилгонуудые урдаа табижа, хэр зэргээр тэмсэжэ, оролдожо байһан тухайгаа, ямар амжалтануудые туйлажа байһан тухайгаа хөөрэнэ.

Сэлэнгын аймагай «Улаан-Оронго» колхозой хонишодой томодхогдоһон бригадын бригадир нүхэр Д. Бимбаев «Ажахын тоосоон—эгээн зүб зам» гэһэн статья бэшэжэ, ажахын тоосое нэбтэрүүлгын ехэ аша туһатай байһые харуулаа. Мүн Улаан-Үдын управлениин начальник А. В. Желтын «Хэрэглэгдэхэ, ашаглагдаха ёһотой баялигууд» гэһэн статья гараһан байна. Тус статья соогоо управлениин начальник иигэжэ бэшэнэ: «Манай нютагай управленидэ 27 колхоз, 6 совхоз, республиканска туршалгын станци, хүдөө ажахы эрхилдэг гүрэнэй үшөө 4 ажахы ороно. Зоны колхозууд болон совхозууд газар тариалангаар айхабтар баян юм. Бухыдөө 1 млн. 175 мянган га газартай, тэрэнэй 707 мянган гектарынь тариалан, сабшалан ба бэлшээри болоно. 1962 ондо зоны ажахынууд 23 мянган тонно тариа, 25,3 мянган тонно һү, 12,7 мянган тонно мяха, 1700 тонно нооһо, 7 миллион үндэгэ гүрэндэ худалдаха зэргэтэй».

Нүхэр Желтый зоны түрүү ажахынууд болон түрүүшүүлэй дүй дүршэл харуулха зуураа, мүнөө ашаглагдаагүй байһан арга боломжонуудаа тодорхойлжо, саашадаа хайшан гээд тэдэнние хэрэглэхэ тухай зүбшэл, һанамжануудаа оруулһан байгаа.

Мүн Мухар-Шэбэртэ болоһон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй зүблөөндэ хабаадагшадай нэмэл бэшэг толилогдонхой. Тэдэнэр зонынгоо бүхы агрономууд, зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэдтэ, механизаторнуудта хандаха зуураа, мүнөө жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр абаха уялга абаа. Пропашной гурим газар тариалан даа нэбтэрүүлэе, малаа шахая, «ёлочкын» түхэлтэй түхеэрэлгэнүүдээр үнеэдээ һаадаг болоё, ажахын тоосоо үргэнөөр дэлгэрүүлэе гэжэ эдэ мэргэжэлтэд бэшэнэ.

Колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд газетэдэ эдэбхитэйгээр бэшэжэ эхилээ. Жэшээлхэдэ, Загарайн аймагай партиин XXI съездын ... нэрэмжэтэ колхозой түрүүл... нүхэр Д. Баданов «Зор... нууднай хараалагдан... Мухар-Шэбэрэй «Заганск... колхозой түрүүлэгшэ ... Г. Конев «Ёлочко»—ажа... бүтээсэ дээшэлүүлхэ ... мүн» гэһэн статьянуудые ... шээ.

Обкомой парторг И. Д. ... няков «Арад ниитые таа... лэ хүтэлбэрилхэ зэргэтэй, ... хэд коммунистнууд» гэ... статья соогоо «Зонымнай ... магуудтахи партийна 34 ... организаци 2500 шахуу ... мунистнуудтай,—гэжэ бэш... — Энэ ехэ хүсэн. Хүдөө а... хын бүхы һалбаринуудта ... тиин гэшүүд ажаллажа б... даг. Тэдэнэр үдэр бүри ... үүргээ дүүргэжэ, һайн ж... харуулха нангин уялга... гэхэ зуураа, колхозниигууд ... лон совхозой хүдэлмэриш... дунда мүрысөө хайшан ... ябуулха тухайда, ойлгуу... жын хүдэлмэри эмхид... арга тухай онсо анхара... хандуулаа.

Партиин Сэлэнгын ра... мой секретарь П. Н. Ива... Тарбагатайн «Маяк» колхо... партийна эхин организа... секретарь нүхэр К. Степа... Мухар-Шэбэрэй «Коммун... колхозой парторг нүхэр ... Антонов, управлениин ... дэ ажалладаг обкомой ... рукгор нүхэр А. Баян... гэгшэд партийно-политиче... хүдэлмэриин асуудалнуу... уншагшадтайгаа хөөрэлд...

Хүдөө ажахые хүгж... бүхы совет арадай хэрэг ... һан туладань, городой ... приятинуудай, тэндэхи ... тийна, профсоюзай орга... циин хүтэлбэрилэгшэдэй ... шэгүүдые газетэ олоор ... хаглана. Һаяхан Улаан-Ү... ПВЗ-гэй завкомой түрүү... шэ нүхэр Ф. А. Абагаев ... дөө ажахыда манай узуу... туһаламжа» гэһэн статья ... гоо Мухар-Шэбэрэй ко... болон совхозуудта туһа ... гэжэ байһан тухайда, саа... хи зорилгонууд тухайд... дорхойгоор бэшээ.

Дутуу дунданuудые ... жэлһэн статьянууд газ... хуудаһанда толилогдоно. ... шээнь, партиин Загарай... ком хабарай тарилгын ... Онохойн совхозой хүдэл... шэдэй дунда политическ... дэлмэри ябуулха хэм... ябуулга хараалһан аад, ... нээ бэелүүлнэгүй гэжэ г... шангаар шүүмжэлээ һэн. ... баһа Сэлэнгын айма... Тельманэй нэрэмжэтэ ко... хабарайнгаа тарилга у... руулна, тракторнуудынь ... ашаглагданагүй, мүн Оно... совхозой 2-дохи (Эрхир... отделени хартаабха, онс... тарилга удааруулжа б... гэжэ тус газетэ бэшэнэ.

Эдэ жэшээнүүдһээ ... тобшолол хэхэб гэхэдэ, «Ко... мунизмын туяа» газетэ ... рүүшынгээ алхамуудые ... бөөр эхилээ.

Хүдөө ажахыгаа хү... түргэнөөр хүгжөөхэ ... коммунизм байгуулгын ... шалхы фронт, бүхы пар... бүхы арадай нангин хэрэ... лоно гэжэ партиин ЦК... мартын Пленум заагаа ... Энэ зорилгоёо шиидхэ... арад зониие эмхидхэн х... дуулха ябадал манай со... лис хэблэлэй арюун ... болоно. Тиимэһээ «Комму... мын туяа» газетын редак... хүдэлмэрилэгшэд саашаа... ажал хэрэгээ бүришье ... шэмтэйгээр ябуулхань ... жаггүй.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СҮҮДТЭ

РСФСР-эй Верховно сүүд Г. Г. Кирсановые гэмнэхэ хэрэг тэрэнэй гүйлтын ёһоор һая хаража үзэбэ. Г. Г. Кирсанов халаа 1931 ондо түрэһэн, саг үргэлжэ архи уужа, ехэ забхай залнхайгаар бэеэ абажа ябаһан, айхабтар муухай гэмтэ хэрэг үйлдэһэн байна. Тэрэ хадаа бага наһанай басагадые үлэр дунда үйлсэдэ мүрдэн оложо, гэртэнь хүрэтэр ошолсоод, газай ажахын хүдэлмэришэн гээшэб гэхэ мэтээр худалаар хэлэжэ байрадань ороод, алаха хюдахам гэжэ айлган занаад, хүсөөрөө эдлэдэг байһан.

Кирсановые буудан алаха тухай сүүд шиидхэбэри гаргаба.

Кирсанов гэм зэмэеэ мэдэрбэшье, амиды үлөөхыень гүйһан байна. РСФСР-эй Верховно сүүд Куйбышевай областной сүүдэй шиидхэбэриие бүрин хүсэндэнь үлөөгөө.

Байгша оной июниин ... Улаан-Үдын хүдөө ажахын ... ститудай барилгын фак... дэй 5-дахи курсын студе... дипломно проектээр ш... үгэхэ юм. Зураг дээрэ: ... лий Миронов (зүүн гарһаа) ... то-Цырен Жимбеев ... дээрэ хүдэлжэ байна.

С. Балдуевай фо...

СОВЕДҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ

СОЁЛОЙ БАРИЛГАДА— ШУХАЛА АНХАРАЛ

олхознигуудай баян шатай болохо тума тэдэнэй һуудал бүри һайжардаь хэндэ мэдээжэ бэшэб! мэл тула бидэнэр, тодорлон хэлэбэл, 1956 онһоо хэрэгтэ гол анхаралаа дуулһан гээшэбди.

игэрһэн зургаан жэлэй шада манай Совөдэй газар лэ юун хэгдээб? Хургаа дая тоолохо болоо һаа, олон ю таһагуудтай, ууралаар иасуулагдадаг колхозой авлени, мүн лэ тиимэрхүү лтэй найман жэлэй тус- һургуули, мүнөөнэй орёо ион эмнэлгын түхеэрэлтэ- іээр бүрин хүсэд хангагдабайһан хүдөөгэй больница, ринарна врачай пункт бобэшэшье барилгануудые р дурдажа болохо байгаа. нэймнай онсо өөрэ илгаань гэхэдэ, тон лэ хүсэ зөөри ар гаргашалжа, алмалта һалалта ехээр хэгдэжэ боюн юм.

артиин XXII съездын Проима дотор хүдөөгэй соёл түрын барилгануудта онинхарал хандуулһан гээшэ даа. Энэ талаар бидэнэр шадаа ямар хараа шэглэлибди? Ерэхэ жэлдэ хүүгэясли, саад бариха түсэбли. Эдэ барилганууднай түлэб шлако-бетоноор иагдажа хэгдэхэ ёһотой но бшуу. Энээнээ байгша ашаглалгада оруулха- Тэрэшэлэн колхозой ста- мүнөө үеын спортивна хэрэгсэлнүүдэ:р хангагай байха юм. Ерэхэ жэл-дэ үшөө юун хэгдэхэб гэхэдэ, шулуугаар нэгэ машинно-тракторна мастерской бүтээгдэхэ.

Тобшолон хэлэхэдэ, дурсагдаһан эдэ бүхы барилгануудые хэхэ бүтээхэ хэрэгтэ депутадуудһаа гадна, нютагай эдэбхитэд үргэнөөр хабаадуулагдаа һэн. Тэдэнэй тоодо Д. Д. Дабаев, Б. Л. Бурхонов, Г. С. Дармаев, Д. Ш. Цыренов, С. С. Сагалеев, Д. Б. Дарицыренов болон бусад илангаяа эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Эдэбхитэдтэ түшэглэн, олониитын хүсөөр ехэ юумэн хэгдээ. Тэдэнэй түрүү зэргэдэ хэд ябаа гээшэб гэхэдэ, дархан мэргэжэлтэй Н. Ц. Доржиев, Д. И. Иванов, А. Ш. Данзанов, багшанар сооһоо В. Г. Бадмажапов, И. Н. Кожевников, эмшэнэр В. Н. Казанский, Г. Н. Доржиев болон бусадые олоор нэрлэжэ болоно.

Хэлсээ халаа хэхэ ёһотой гэжэ дэмы хэлсэдэггүй. Эгээл тиимэһээ эдэ хараа түсэбүүдээ бодото дээрэнь бэелүүлхын тулада сомоной Совет саг соонь шухала хэмжээнүүдые хараалһан гээшэ.

Саашадаа хэхэ, бүтээхэ зорилго ехэ. Нэрлэн хэлэбэл, колхозой пекарни болон бусад соёлой зургаанууд олоор баригдаха байна. Дээрэ дурдаһан олон тоото барилгануудай зүндөө бүтэшэхэ хэрэг бэшэ ха юм. Мүн лэ энэ хэрэгтэ эхэнэрнүүдэй совет (түрүүлэгшэнь нүхэр Дарицыренова) шударгыгаар хабаадалсадаг. Тэрэшэлэн сомонноймнай газар дээрэ 340 гаран үрхэтэ айл гэхэ гү, үгышье һаа, дүн хамта 1340 хүн зон тоологдодог. Зүгөөр эдэмнай айхабтар ехэ хүсэн ха юм. Олониитын эдэбхи үүсхэлые улам саашань бадаруулжа, тэдэнэй хаба шадал, эрмэлзэл хүсэлыень бүгэдын хэрэгтэ бүрин хабаадуулха гээшэ бидэнэй нангин уялга мүн. Иимэл зорилготойгоор саашадаашье ажаллаха байһамнай лабтай.

Үшөө юу нэмэжэ хэлэлтэйб гэхэдэ, эдэ жэлнүүдтэ колхознигуудай үмсын гэр бариха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаһан юм. Үнгэрһэн 6 жэлэй туршада дүн хамта 90 тиимэ гэр байра баригдажа, ашаглалгада бүрин үгтэнхэй. Энээндэ колхозой правлени, парткомһоо гадна, сомон зүблэлшье өөрынгөө хубитые оруулалсаһан байха. Тэрээнһээ гадна, 20 депутаднай гүс бүридөө 2-3 эдэбхитэдтэй юм. Партиин XXII съездын шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, хамтын хэрэгтэ шадаал һаа, олониитые үргэнөөр хабаадуулха гээшэ ехэхэн удха шанартай хэрэг бшуу. Тиимэл тула бидэнэр депутадуудтаа түшэглэн, олониитын хүсөөр энэ шухала хэмжээ ябуулга шиидхэхые оролдогшобди. Энэ талаар хүдэлмэридэмнай дутагдалнууд олон.

Зорилго юуб гэхэдэ, хамаг хэрэг ажалаа имагтал хүн зоной аша туһада, артелиин гэшүүн бүхэнэй бүхы талаараа болбосоронги, бүри баян, шанга шадалтай болохын тулада аһан шадалаараа оролдохо байһамнай лабтай. Бата найдал, арюун хүсэлнай имагтал партиимнай түүхэтэ Программаһаа эшэ үндэһэтэй гээд тодорхойлон баримталая.

Б. Цыбикжапов,
Зэдын Борьёогой сомоной
Соведэй түрүүлэгшэ.

МЭРГЭЖЭЛЭЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛНЭ

«Һурахада хожомдоо гэжэ байдаггүй юм»,—гэһэн арадай аман үгые Түнхэнэй «Сибиряк» колхозой ветеринарна хүдэлмэрилэгшэ Михаил Дёмин өөртөө һургаал болгон хэрэглэнэ. Нүхэр Дёмин гушаад жэлэй саада тээ хэдэн һарын ветеринарна курса дүүргээд, колхоздоо ветеринараар хүдэлжэ эхилһэн юм.

Теэд энэ олон жэлэй хугасаа соо ветеринарна эрдэм наукын хэды шэнээн ургаһаниинь, хүгжэһэниинь бултанда мэдээжэ. Гансахан жэлэй туршада олон тоото үбшэн элишэлэгдэн танигдажа, тэдэние эмнэхэ шэнэ арганууд болбосоруулагдан, хүсэ ехэтэй һайн эмүүдые промышленностьмнай гаргана.

Тиимэһээ «...мал аргалхадаа шэнэ арга, хүсэтэй һайн эмүүдые зүбөөр хэрэглэхын тула саг үргэлжэ мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ, һураха хэрэгтэй болоно», — гэжэ нүхэр Дёмин хөөрэлэг.

Михаил Дёмин 52 наһа хүрэбэшье, Ербановай нэрэмжэтэ Буряадай хүдөө ажахын техникумэй ветеринарна отделениин 3-дахи курсда, ажаллажа байгаад һурана.

Нүхэр М. Дёмин өөрынгөө оролдосотой һайн ажалаараа колхозойнгоо малшадай дунда тон хүндэтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Михаил Демин.

Н. Демин.

Ажахын тоосоондо ороһон бригадада

БОДОТО ЭЭЭД БОЛООД БАЙХАДАА..

Ноёхон нютагаймнай тала дайда зунайнгаа ногоон «торгон хүнжэлөөр» хушагдажа, хаа хаанагүй үбһэ ногооной, orooһо тарянай болон бусад ургамалнуудай ургаса һайнаар гаража байнхай.

Эдэ бүгэдэ бидэ, таряашад механизаторнуудай, урма зоригые улам бадаруулжа, зүрхэ сэдьхэлыемнай баясуулна. Тиигэншьегүй яахаб даа. Мүнөө партиингаа ЦК-гай мартын Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлжэ эхилһэн түрүүшын хабарайнгаа тарилгые хаһа саг соонь дүүргээд байна ха юмбибди. Гадна энэ жэлдэ газар тарялангай хубаарилга шэнэ гуримаар табигдажа, ашаг шэмэ ехэтэй ургамалнууд элбэгээр таригдаа. Мүн байгша ондо түрүүшынхеэ ажахын тоосоондо ороод хүдэлжэ байнабди.

Манай тракторно-тарялан ажалай гурбадахи бригадын ажахын тоосоондо ороходонь 2269 гектар тарялан даалгажа үгөө һэн. Тиихэдэ «ДТ-54» түхэлэй хүсэтэ 5 трактор, ороохо таряа хуряаха элдэб түхэлэй 4 комбайн, хэдэн олон сеялкэ, анзаһа, борной гэхэ мэтэ газар элдүүрилхэ бусад зэр зэмсэг тушаажа абаһан байнабди.

Машина техникээ һайнаар заһабарилжа, хабарайнгаа тарилгада муу бэшэ бэлэдхэлтэйгээр орообди. Бригадын механизаторнууд трактор, машинадаа заһабари, техническэ харууһа зүбөөр хэжэ, оролдосотойгоор хүдэлһэнэй ашаар эртын ороохото ургамалнуудай тарилгые колхоз соогоо эгээн түрүүлэн дүүргэжэ, правлениин, парткомой дамжуулгын Улаан туг абаа. Мүнөөшье тэрэнээ алдаагүйбди. Хамта 1023 гектарта шэниисэ гол түлэб нарин зүрүүдтайгаар таригданхай. 78 га газарта түрүүшынхеэ горох, мүн 104 гектарта хара таряа, 205 га дээрэ овёс тарижа дүүргээбди.

Тарилгын эхилһэн түрүүшын үдэрһөө хойшо зарим механизаторнуудай нэгэшье һаадгүй, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ, халаан соо 35 гектар тарихын орондо хододоо 40—45 гектар хүрэтэр һайн шанартайгаар таридаг байна. Тэдэнэй дунда трактористнар: М. Якимов, Х. Васильев, Р. Гунтупов, Д. Цыренов болон бусадай нэрые дурдамаар. Мүн сеялкэшэд: В. Цыренжапов, С. Тубчинов, А. Будажапов, П. Билектуев гэгшэд эрхим ажалаараа шалгарна. Газар хахалалга дээрэ хүдэлжэ байһан трактористнаршье: С. Цыдыпов, Г. Цыренжапов халаан соо 6,6 гектар хахалха даабаритай аад, 7—9,5 гектараа алдадаггүй байха юм.

Эдэ бүгэдэ амжалта туйлалтанууд ажал хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэжэ, булта эбтэй зэтэй хүдэлһэнэймнай аша үрэ гээшэ. Бригадир, комсомолой гэшүүн Владимир Васильевай шадабаритай хүтэлбэри, оролдосотой ажалай аша габьяа эндэ нилээд ехэ. Нүхэр Васильев механизаторнуудайнгаа дунда хүндэтэй.

Байгша ондо ажахын тоосоондо ороһон манай бригадынхид гансашье ороохо ургамалнуудаа тарижа дүүргээд, һанаагаа амарха бэшэ, тэрэнээ һайнаар харууһалжа, баян ургаса абахын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэ байна. Юуб гэхэдэ, механизаторнууд урдынхидал зөөлэн хахалалга хээд лэ түлөөһэ абаха бэшэ, харин ургаса элбэгээр хуряахадаал түлөөһэ ехээр абаха болоно бшуу. Тиимэһээ бригадын гэшүүн бүхэн хүдэлмэреэ һайн шанартайгаар бүтээхэ, ажал, зөөри багаар гаргашалхые оролдолог болонхой. Урдынхидаал трактор, машиные хэрэгтэй хэрэггүй газар руу дэмы гүйлгэжэ, тоһо, түлишэ хии, дэмы гаргашалха ябадал үзэгдэхэеэ болёо.

Тиигэжэ ажахын тоосоондо ороһоной ашаар бүхы хүдэлмэреэ хаһа сагтань, эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, хямда сэнтэй ороохо таряа болон бусад ургамалнуудай ургаса элбэг ехээр абажа шадаха байһамнай лабтай.

С. Билектуев,
Сэлэнгын аймагай XX
партсъездын нэрэмжэтэ
колхозой гэшүүн.

Сэдьхэлэй сэжэгүүд – шэнэ шүлэгүүд

Николай Дамдинов һүүлэй жэлнүүдтэ манай литературада нилээд ехээр хубитаяа оруулаа. «Баргажан», «Шэнхинээтэ нарһад», «Эсэгын нэрэ» гэжэ номуудай хажуугаар «Ургын һалбаржа байхада» гэһэн кинофильмын сценари бэшэжэ, Свердловскын студид табюулаа юм.

— Мүнөө жэл Буряадай номой хэблэлдэ минии хоёр ном гаража байна. Нэгэниинь «Харгын талаан» гэһэн шүлэгүүдэй согсолбори, нүгөөдэнь —«Поэзиин хилэ» гэһэн буряад поэзи тухай бэшэһэн статьянуудни. Мүн Ц. Шагжинтай хамта республикынгаа 40 жэлэй ойдо зорюулан киносценари бэшэжэ дүүргээб, — гэжэ Николай Дамдинов хөөрэнэ.

Уран зохёолшодо амжалта хүсэе!

Николай ДАМДИНОВ

ЭРЭЛХЭГ ДҮРБЭН

(Поэмэһээ абтаһан хэһэгүүд)

1960 оной январиин 17-до үзэггөөгүй ехэ һалхи шуурганда баашагдан, Номгон далай сооҗуур 48 хоног тамарһан эрэлхэг совет солдадууд — Асхат Зиганшин, Иван Федотов, Филипп Поплавский, Анатолий Крючковский гэгшэдтэ зорюулагдана.

***

Үе бүхэн өөрын алдар солотой,
Үндэр һайхан
өөрын суута хэрэгтэй.
Үндын бодоһон,
мүнөө һаял хоритой
Үетэн тухай үшөөл хэлэхэнь
түбэгтэй.
Ургажа ерэһэн
энээхэн шэнэ залаае
Угтана дэлхэй:
ямархан юм ааб үнэндөө?
Таанадай түлөөдэ олонхон хүн
тулаа юм,
Ашыень харюулжа
шадаха зон гүт, юрэдөө?
Аниб гэнгүй дайсанай
урдаһаа хараха гүт?
Агуу Ленинэй нэрые,
золто ашанарынь,
Али гэгшээр лэ
үргэжэ ябанат хүбүүд?
Абаад хараһайбди —
сэдьхэлэйтнай шанарыень!
Аймхай бэшэ гүт?
Үбдэгөөрөө һухилзан,
Аюул хараһаар,
тэрьедэхэ бэшэ бээзэт?
Баатар хабатай,
үзэл сурталаар бэхия зон
Байха ёһотойт,
ерээдүймнай ээзэд!
Тушаан дайралдаа —
эгээл энэ үетэнэй
Дүрбэн түлөөлэгшые
дүлэтэ далай хамарба.
Дүшэн юһэн хоног
энэ экипаж
хүнэй
Анхарал һурагһаа
алдууршажа
тамарба.
Өөһэдөөшье тэдэ
тухайлаагүйл хүсэдөөр
Өөрсэхэн ямар туршалгада
ороһоноо!
Совет залуушуул,
манай сэрэг—үсэдөөр
Шалгагданал
эдээнээр хамта
мүнөө!
Манай арадуудай хани барисаае
шалгагты.
Хагсуу олон үеые
дабаабди батаар.
Холын далайда
хаягдаа мүнөө,
харагты:
Хоёр украинец,
нэгэ ород,
нэгэ татар.

***

Балга уһанай
алтан уулаһаа үнэтэйдэ,
Бахалуураа
хүнүүдэй бажуулсадаг сагта,
Ахирхан уладай арьяатандли
зүһэтэйдэ,
Алагхан мэдээнэй
будангырха багта,
Ангама үхэлэй аляархажа
байхада —
Анатолий хүбүүн
хорин нэгэеэ хүрэбэ.
Анда нүхэдынь —
энээни бү гайха даа!—
Арбан балга уһа
хүбүүндэ бариба.
Түрэһэн үдэртэ хүнүүд
элдэбын бэлэгтэйл —
Түхэригэй номшье,
магтаалта абын үгэһэн
Машинашье...
Теэд лэ, юунһээш үнэтэйл—
Арбан балга
амидаралта уһан!
Толя нүхэдөө хараба:
арһа яһан болоош һаа,
Аршаан шэнги
тэдэнь
сэбэр нюдэтэйл.
Үхэлэй — хажуудань,
эрье газарай — холош һаа,
Үшөө тэдэнэр
шоглоод абаха үгэтэйл.
Аха нүхэдэй хүсэнһөө
(арбан балгаһаа бэшэ)
Амидаралта хүсэ нэмэбэ Толя.
Үрзэгэр долгин,
хэдышье онгосо нэшэ,
Үбдэгэлдин байхагүйл
хүбүүд, энэ шортоо лэ!
Дүтөөр,
хамаагүй, далай хам орон ерэг,
Дүрбэн нүхэд зогсоно, энгэрээ
сэлеэд.
Комсомол зүрхэндэнь —
хухаршагүй зориг,
Комсомол билеттэнь —
багша Ленинэй силуэт.

***

Үзэхые хүбүүд үзөө гээшэ яһала.
Түби дэлхэйе
түрүүнхеэ тойрон тамараашан
Магелланайхид
хоолгүй зүдэржэ баһа лэ
Манай дүрбэндэл.
сабхияа мэрэжэ гараа гэгшэ.
Колумбын эрэлхэг тамаралгые
һаналши,
Хорёодхон хоноод.
матросуудынь үймөө һэн:
«Бусая гэдэргээ!» — гэлдэн,
ерэлсэһэнээ шаналжа.
Буугай амаар заналдажа гүйгөө
һэн.
Гушанхан гурбан хоног Колумб
тамараал даа.
Гурбан корабляар.
ууха ундатай, эдеэтэй.
Манайхин тиихэдэ
мартын эхн хараал даа.
Табн хоноторoo
тамираа табяагүй, мэдээтэй.
Журамаа алдаагүй.
хани нүхэсэлөө мартаагүй...
Харинн гүрэнэйхид
хожомынь һураа һэн бэшэ гү:
— Энгэрдэжэ
хэнтнайш хэнээ һабардаагүй.
Эдеэн дээрээ хэрэлдээгүйбди
гэжэ гү?!
Корреспондентнүүд этигэжэ ядан
гайхаал:
— «Хододоо
совет хүнүүд иимэ байха аал?»
Энэ — хожом...
Мүнөө — байдал түбэгтэйшэг.
Мүшэтэ огторгой
дээрэһээнь унан намхайна.
Эрье эндэһээ
хүрэшэгүй холо—алиш тээшээ...
Эгээн дүтын хуурай газар —
һара
оройдонь сайна.
— Хаана гээшэбта, хүнүүд!
Дуулыт, ауу!—
Харюу байхагүй...
Тойроод — түүлган балай.
Тэрэл хэбээрээ
эбхэрэн шааяна
Агуу
Номгон далай...

***

Дүшэн юһэдэхи үдэрэй ехэ наран
Дүүрэн шарайгаа харуулба,
дээрэ гаран.
Толгой эрьенэ.
Тэнгэри далай хоёр
Тэмсэжэ байһан юумэдэл,
хэлбэлзэнэ, хүмэрин.
Дууһажа байнал
залуу тэнхээ тамир!
...Дууража байтараа,
залд гээ хүбүүд, ами орон.
Зүүдэн гээшэ гү?
Хүнхинеен дээрэһээ дуулдаба.
Зүб даа, самолёт!
Хараа! Далияа хүдэлгөө!
Асхат Толя хоёр
арай шамай гүйлдэбэ,
«Абаралга хэрэгтэй!» — гэһэн
тэмдэг дэлгээ.
Үгы болобо самолёт...
Бусыш түргөөр,
Эхин түрүүндэ —
эдеэ, унда
ехые асаржа..
Үхэл сухариба.
Аалихан дүтэлжэ мэндые хүргөө
Американ
сэрэгэй корабль «Кирсарлж».
Хододоо иимэ һаа!
Хоёр гүрэнэй сэрэгшэд
Алалсаха бэшэ —
абаралсахадаа һайхан..
...«Кирсардж» дээрэ
арай голтой гарагшад —
Хэбтэнэ амаржа.
Шэн зоригыень гайхан,
Щи ородойхёор бэлдэнэ повар.
тухашаруу.
Эмшын хёрхо нюдэн энеэнэ:
—Энэ—гоё! Яагаа үсэд, нэтэрүү
Хүбүүд гээшэбта!
Хүн болоһоор би энээндли
Ушар дуулаагүйб —
гэжэ аалихан мэдүүлнэ.
«Орос—бэрхэ! О кей!» — гэһэн
үгэ
Олохон аманһаа
үе болоод лэ шэдүүлнэ.
Баяр ехэ.
Хэлэхэ үгэнүүд—бага...
Американ уһан сэрэгэй капитан
Абяагүйхэн
дүрбэнэй хажуугаар гарана.
«Хэрбээ манайхин»...—гэһэн аад,
ойгоо гүтчан,
Совет солдадай нугаршагүйе
харана.

***

Гайхамшагта энэ тамаралгын
һураг
Газар дэлхэйе
сахилгаан хурдаар тойроо.
Хайрата хүбүүдээ
амиды мэндээр ойроо
Хаража байһандаа
баясана түрэлхид, ураг.
Совет арадтай бүхы дэлхэй
баясана.
Бүхэтэр Номгон далай
дүрбэнэй хүлдэ
Эбхэн асаржа,
сагаан һахалаа ашана:
«Эсээб, мүргөөб», —
гэжэ хэлэнэ хал даа.
...Наһан шэнги
захагүй тэнгэри уудам.
Наранай толондо миралзан,
эрье сайба.
Агаарта зурыгаад —
Сан-Францискын үүдэн—
Алтан Бартаа
угтан даллажа байба.

Социалис оронуудаар

ВЕНГРИИН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА. Будапешт городто ...хэнэ туршалгын атомна реактор баригдаһан юм. Энэ ...тор Советскэ Союзай туһаламжаар бүтэһэн байна.
ТАСС-ай фотохронико.

Н. С. ХРУЩЕВ ТОЛГОЙЛОГШОТОЙ СОВЕТСКЭ ДЕЛЕГАЦИИЕ ЭРХИМЭЭР УГТАХАЯА БЭЛДЭНЭ

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Н. С. Хрущев толгойлогшотой ...етскэ партийно-правительственна делегациин Румы... айлшалжа ерэхэ болоһоние тэндэхи ажалшад ехээр ...шаана. Ажалшадай иимэ бэшэгүүд Румыниин түхэблэлдэ толилогдоно.

Н. С. Хрущев толгойлогшотой Советскэ делегациин ...шалжа ерэхээ байһан тухай мэдээе айхабтар баяр...гаар дуулабаб гэжэ Бухарестын оёдолой фабрикын ...лмэришэн М. Балабан бэшэнэ. Совет хүн бүхэн ...ай аха нүхэр болоно гээд тэрэ бэшэбэ.

...ндэтэ совет айлшадай манай Эхэ орондо айлшал... ерэхые айхабтар баяр баясхалантайгаар хүлеэжэ ...абди гэжэ Фэкэиень һууринай ниитын ажахын гэ... К. Фрэнку «Скынтейя» газетэдэ һанамжалаа.

ЧЕХОСЛОВАКИДА МОЛЕКУЛЯРНА ГЕНЕРАТОР БҮТЭЭГДЭЭ

ПРАГА, (ТАСС). ЧТК агентствын мэдээсэһээр, Чехо...вакиин бүлэг эрдэмтэд Чехословакиин түрүүшын мо...кулярна генератор зохёожо бүтээбэ. Тиигэжэ иимэ ...ератортай дэлхэйн оройдоол 10 ороной тоодо Че...ловаки оробо.

ТҮБЭДТЭ ШЭНЭ АЖАБАЙДАЛ БАЙГУУЛАГДАНА

ПЕКИН. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ...ор, 1959 оной демократическа реформонуудай ...ээр Ятунга гэдэг Түбэдэй хилэ шадарай городто ехэ ...алтанууд болоо. Энэ хуушанай городто хэды ...үүд байгааб, тэды шэнээн байрын шэнэ гэрнүүд ...эй гурбан жэлэй туршада бодхоогдоһон байна. ...тын, телеграфай шэнэ байшангууд, больница, ма...зинууд бодхоогдонхой. Тэндэхи хуушанай модон ...гын хажуугаар Чомо мүрэн дээгүүр мүнөөнэй хоёр ...рэ баригдаа. Мүнөө үедэ городто зургаан эхин ...уули бии. Тэндэ 700 түбэд үхибүүд һурана.

***

...рэнэй туһаламжаар Дамсюн районой малшад үхи...ээ һургуулинуудые барижа байна. Мүнөө тэндэ ...ин һургуулинууд бии юм. Һасын дунда һургуули ...эгшэд эдэ һургуулинуудта багшална.

...ргуулинуудай үхибүүд түрэлхи түбэд хэлэн дээ...ом үзэдэг байна.

...улэй мэдээгээр, түбэдэй элдэб олон газар нюта...ар бии болгогдоһон һургуулинуудта 58 мянган ... үхибүүд һурана.

***

...КИН, ТАСС). Хэбэй, Хэнань, Сычуань, Цзянцу, ...зянь провинцинуудта шэниисэ хуряажа эхилээ. ... провинциин Ханьдань районой таряашад 46 ... гектарай ороохо таряа хуряаба. Энэ жэлдэ тус ...ндо 260 мянгаад гектар газарта шэниисэ тариг...сай.

...ань провинциин Наньянска округой таряашад ...нь, зарим бобово ургамалнуудые хуряажа дүүргээ. ...цзянь провинциин таряашад шэниисэ, ячмень, ... ургамалнуудые хуряажа эхилбэ.

...хуэй провинциин хэды районуудта сурепицэ, ячм... хуряажа дүүргээд, мүнөө шэниисэ хуряажа ...фоо...э.

ШЭНЭ ЗАМ ГАРГАГШАД

Гол мүрэнүүдээр судануудай тамарха замые һайжаруулха, шэнэ лини бии болгохо ехэ ажал жэл бүхэндэ хэгдэдэг. Юуб гэхэдэ, республикымнай холын зарим хүдөө нютагуудта ошохо ондоо харгын үгы дээрэһээ арадай ажахыда, мүн арад зондо шухала хэрэгтэй элдэб ашаа, эд бараан гол мүрэнүүдээр хүргэгдэдэг. Тиимэһээ уһан замай харилсаае улам һайжаруулха тушаа ехэ анхарал хандуулагдана.

Гол мүрэнүүдээр шэнэ зам гаргаха гээшэ манай ажалдахи эгээл хүндэ, харюусалгатайшье ажал болоно гэжэ уһан замшад хэлсэдэг. Гэбэшье тэдэнэр бэрхэшээлнүүдые зоримгойгоор дабажа гарана.

Залуу инженер Арсентий Лебедевэй даадаг Сэлэнгын пристаниин 4-дэхи партиин хүдэлмэришэд Сэлэнгэ мүрэндэ шудхадаг голнуудаар суднануудай ябаха зам тодорхойлжо, олон янзын шэнжэлэлгэ хэнэ. Уһан замшадай энэ харюусалгатай ажалаа һайнаар дүүргэхын тула бүхы арга боломжо байгуулагданхай. Командынхид уһан дээрэ тусхай гэр соо үдэр һүнигүй голоор тамаржа ябадаг. Тэрэ гэр командынхидай ажаллаха, амарха тусхай таһалгануудтай, улаан булантай, радио, электрын галаар хангагданхай. Мүн гүйхэн голой уһанай оёорые шэнжэлхэдээ хэрэглэхэ моторно лодкотой. Эдэ бүхы ажалаа эртээнһээ хараалагдаһан түсэбөөр ябуулдаг юм. Тэдэнэр май һарынгаа даабарие болзорһоонь урид дүүртээд, транспортна суднануудта хэрэглэгдэхэ лоцманой карта бэлдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: партиин тамаржа ябадаг гэр (1-дэхи зураг). Командын гэшүүд Анатолий Куржумов (зүүн гаһаа), Петр Останин гэгшэ...

Д. Балдановай ф...

Комсомолой штатна бэшэ горком

Гусиноозёрск хотын комсомольшуудай хамтын суглаан боложо, комсомолой штатна бэшэ горком байгуулха гэһэн шиидхэбэри гаргаа. Комсомольшууд коммунис ёһоор ажаллаадаг, ажаһуудаг эрхимэй эрхим нүхэдөө горкомой гэшүүдтэ дэбжүүлбэ. Комитедэй гэшүүдээр олон ондоо мэргэжэлтэй хүнүүд һунгагдаа. Жэшээлхэдэ, шахтёрнууд, барилгашад, багшанар, электростанциин хүдэлмэрилэгшэд болон бусад тэдэнэй дунда бии.

Һаяхан штатна бэшэ горкомой түрүүшын пленум боложо, тэндэ эмхидхэлэй асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Комсомолой горкомой нэгдэхи секретаряар—7/8 шахтын проходчигуудай бригадир Яков Ткачук, секретаряар—багша Нина Мальшакова һунгагдаа.

Комсомолой горком июнь һарада хэхэ хүдэлмэриингөө хараа түсэб баталаа. Мүн городой комсомолой эхин организацинуудай ажал ябуулгые шалгажа эхилбэ.

Р. Балданов,
манай корр.

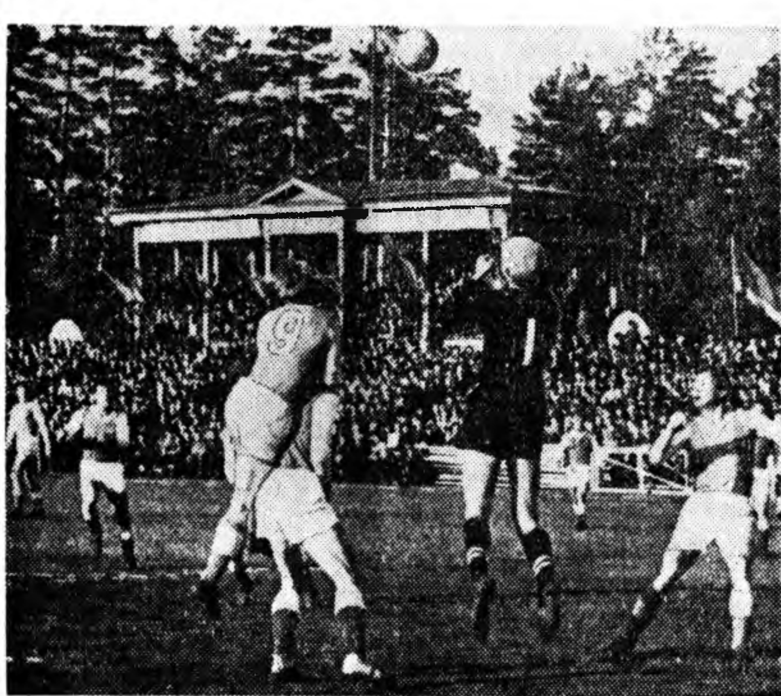
Һонирхолтой зүжэг

Буряадай драматическа театрай артистнууд (хүтэлбэрилэгшэнь Буянта Аюшин) Сэлэнгын аймагай Тельманэй, Ленинэй, Карл Марксын, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта, Сэлэнгын совхоздо, «Эрдэм» колхозой түб тосхондо, Енхорой бригадада А. Макаеногой зохёоһон «Левониха на орбите» гэжэ һонирхолтой зүжэг харуулба.

РСФСР-эй арадай артист Владимир Халматов, Буряадай АССР-эй арадай артистнууд Дагба Дондуков, Юлия Шангина, Жамсо Иванов, Дагзама Чимитова, залуу артистнууд Хилтухинов, Бутуханов, Пурбуев гэгшэд шадамар бэрхээр наадажа, ажалшадые баярлуулба.

Б. Ринчинов.

Хододоо иигэжэ наададаг һаа...

России Федерациин табадахи зонодо наададаг «Б» классай мастернуудай ээлжээтэ уулзалга Буряадай АССР-ай 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ үнгэргэгшэ амаралтын үдэр болоо. Футболдо дуратай городойнхид ажалшад олоороо сугларжа, һонирхолтой наадые урма сэдьхэлээ хүдэлгэн хараба.

Манай республикын суглуулагдамал команда Зүүн Сибириин городуудаар айлшалжа ябаһанаа нютагаа бусажа ерэн сасууга, Красноярск городой командатай ээлжээтэ уулзалгаа үнгэргэбэ ха юм. Айлшаар ерэһэн командамнай ябаһа һайн амжалтатай. Тэдэнэр зоно соогоо 2—3-дахи һуури булаалдажа ябанхай. Тиимэһээ манай команда 7—8-дахи һуурида гарнхай. Мүнөө энэ наадан хэр зэргэ үнгэрөө хаб гээд хаража үзэе. Үдэшын 6 час 30 минутаһаа бүмбэгэ сохигдожо, команда бүхэнэй футболистнүүдые иишэ тиишэнь гүйлгэнэ, харайлгана. Улаан-Үдын командынхид абаһаар гэмгүй добтолжо ябаһан аад, айлшадтаа бүмбэгээ булаалгажа, өөһэдынгөө талые хамгаалха баатай болобо. Наадаанай түрүүшын хахадта хоёр талаһаа хэдэн удаа шанга шанга добтолгонуудай хэгдэбэшье, алиншье командань тоотой болонгүй забһарлалга хээ.

Наадаанай хоёрдохи хахадта добтолгоёо һайжаруулһан Улаан-Үдынхид айлшадай тала руу хэдэн удаа сүмэрэн ороно. Тээд яахаб, вратарь, хамгаалагшадынь тиимэшье бэлээр дүрөө үгэхөөр бэшэ байшоо. Манай команда энэ үдэр хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар, эмхи гуримтайгаар наадажа, харагшадые урмашуулна. Тиигэжэ бэрхээр наадаг айлшадай добтолго бүхэндэ шадамар бэрхээр хамгаалга хэжэ, ворота руугаа нэгэшье бүмбэгэ оруулангүй, тэнсэлгөөр дүүргэбэ. Хэдэн хоногой һүүлээр энэ командата Улаан-Үдын команда мүнөө дэрээ 7 очкотой болоод байна. Удаадахи уулзалгань июниин 13-да болохо. Энэ уулзалга үнгэрһэнэй Томск городой «Томич» команда манай городто айлшаар ерэхэ.

Т. Бадмаин.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: наадаанай үе харуулагдана.

Л. Хайдуровай фото.

Шатар, даам наадагшадай мүрысөөнүүд

Гусиноозёрск городто шатар, даамай мүрысөөн ходоодо үнгэргэгдэнэ. Шатараар туд бүриин түрүү һуури эзэлхын түлөө 22 хүн наадаа. Хоёр һара соо үргэлжэлһэн шанга тулалдаанай һүүлдэ 21-һээ 17 очко абаһан «Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Эдуард Буерачный городой чемпионой нэрэдэ хүртөө. Хоёрдохи һуурида М. Дондубон, гурбадахи һуурида В. Гольцман, В. Бедняков, В. Малофеев гэгшэд гараба.

Тэрэшэлэн шатар, даам наадалгаар кубок абахын түлөө городой коллективүүдэй команда хоорондын мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Шатараар 8 команда наадажа, тэдэнэй дундаһаа 2/5 шахтын команда илаа. Даам наадалгада 7/8 шахтын команда түрүүлээ.

* *

Улаан-Үдэ хотын культура болон амаралтын паркын шатарай клуб шатар наадалгаар түрүү һуури эзэлхын түлөө һайн наадагшадай мүрысөөн эхилбэ. Тэрээндэ жаран шатаршад хабаадалсана.

* *

Энэ клубта сугларагшадтай шатараар нэгэн доро наадаха дүрбэн сеанс болоо. Түрүүшын сеансда Пурбо Гармаев 9 хүнтэй наадаад, найманиинь шүүгээ, нэгэндэнь шүүгдөө. Республикын чемпион Юра Вощенко 6 хүниие шүүгээд, 1-дэ шүүгдөө. Буряадай чемпион Лубсама Гармаева 5 хүниие шүүгээд, нэгэнтэй тэнсөө, нэгэ хүндэ шүүгдөө.

* *

Даам наадалгаар Буряадай түрүү һуури эзэлхын финал боложо дүүрэбэ. Шанга тэмсэлэй һүүлээр республикын чемпионой нэрэ Гусиноозёрск хотын түлөөлэгшэ Владимир Гольцманда олгогдоо.

Гарюуһан шонын зурган гүлгэд

Хабар. Хэлхээ холбооной Тарбагатайн конторын монтёр Василий Алексеевич Клементьев Түгнын хойто шэлэдэ, Мухар-Шэбэр орохон тракт шадар, телеграфна линиин заһажа ябатараа шонын нүхэ хаража үзэһэн байгаа. Тиигээд шонын гүлгэлые һэмээхэн адууба.

Һаяхан тушааһан боложо тэрэ нүхэн дээрэ ошожо үзэн гэһээнь шонын гүлгэдэй абаһан дуулдаба. Нүхэр Клементьев тэрэниие малтажа, зургаан гүлгэ гаргаа. Тиигэжэ арьяатан шонын гүлгэдые үгы хэһэнэйнгээ түлөө 300 түхэриг шанда хүртэбэ.

Д. Колмаков.

ТОБШО ҺОНИН

✪ «Улаан-Аха» колхозой (Аха) луговод Балдан Салданов Булаг, Сайлаг гэжэ газарнуудай 70 гаран гектар сабшалан уһалба. Тэрээн дээрэһээ наг шэбхэ һайса тараагаа. Сабшалангай гектар бүриин 25 центнерһээ доошо бэшэ ургаса хуряагдахаар хүлеэгдэнэ.

П. Жужаев.

✪ Худалдаа наймаанай һалбаринуудай үргэдхэгдэхэ тухая арад зоной эрилтые хангалта улам һайжаруулагдана. Захааминай аймпотребсоюз үшөө нэгэ—гурбадахи автолавкатай боложо, холын малшадые эд бараагаар һаадгүй хангана.

Б. Шоёнов.

(Түгэсхэл. Эхиниинь 2-дохи нюурта).

КОММУНИС ЗӨӨРИ

хэрэгые бүтээжэ болохогүй, юуб гэхэдэ, юртэмсын жама ёһон, тэрэ тоодо үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлтэ хүнэй һанаанһаа дулдыдахагүй юм. Тэдэнэр онсо өөһэдынгөө жама ёһоор хүгжэдэг.

Колхозууд хүдөөдэхи үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлтые бүхы талаһаань хангана, түрүү техникые ашаг ехэтэйгээр хэрэглэжэ, хүдөө ажахын продуктнуудые улам ехээр абаха арга боломжо олгоно. Гадна колхозуудай байгуулһан үйлэдбэриин харилсаанууд хүдөө ажахын үйлэдбэрилгын хүсые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ үшөөл үни удаан алба хэхэ байха.

Тиимэ дээрэһээ колхозуудай зөөрие гүрэнэй зөөритэй хүсөөрөө ниилүүлхэгүй, харин тус тустань саашань хүгжөөхэ, үгэжэ шадаха бүхы аша туһыень дүүрэн ашаглаха зорилго табигдана. Тобшохоноор хэлэбэл, колхозуудай арга боломжые хүсэд дүүрэн хэрэглэхэ шухала.

Теэд ямар аргаар колхозуудай зөөри ниитэ арадай зөөридэ дүтэлжэ, саашадаа тэдэнэй хоорондохи илгаан үгы болохо юм?

Үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэхэ бүри колхозуудай үйлэдбэри үргэдэн нэгэдэжэ, колхозууд болон кооперацинуудай зөөри ниитэ арадай зөөридэ дүтэлхэ, тиин хоорондохи илгаань удаа дараалан үгы болохо. Бүри мүнөө үедэ колхозуудай зөөридэ ниитэ арадай шэнжэтэй олон зүйлнүүд хүгжэн бадарна. Эгээл эдэ зүйлнүүд колхозуудай зөөрие ниитэ арадай зөөридэ дүтэлүүлхэ харгы зам заажа үгэнэ.

Жэшээлэн хэлэбэл, колхозуудай хубаагдадаггүй фонд хэлбэришэгүйгөөр хүгжэнэ. Һүүлэй хэдыхэн жэлнүүдэй туршада колхозуудай хубаагдадаггүй фонд гурбаһаа үлүү дахин ехэ болоо. Энэ хубаагдадаггүй фонд колхозуудай зөөрие ниитэ арадай зөөридэ дүтэлүүлхэ үндэһэ һууринь байха юм.

Тэрэшэлэн колхоз хоорондын үйлэдбэриин холбоонууд, хамтынгаа хүсөөр үйлэдбэреэ үргэдхэхэ, хүгжөөхэ харилсаанууд улам тогтууритай боложо байна. Орон доторнай электростанцинууд, уһалууриин каналнууд, хүдөө ажахын продукци болбосоруулха предприятинууд гэхэ мэтэ барилганууд олон колхозуудай хамтын хүсөөр бодогдоно.

Гадна хүдөө ажахые электрын ... хангаха, оньһожоруулха бо... автомат арга нэбтэрүүлхэ яба... дашарамдуулан колхозуудай үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүд гүрэнэй, ниитэ арадай зөөритэй ниилэнэ.

Манай түрэл парти, советскэ правительство һүүлэй жэлнүүдэй туршада хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар түүхын удха шанартай хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлнэ. Тэдэнэй дунда шэнэ ба боро газарые элдүүрилгэ, шэнэ томо совхозуудые байгуулга, колхозуудые томодхолго, МТС-үүдые шэнэдхэн хубилгаһан ушар, колхозуудта трактор машинануудые худалдалга, түсэблэлгын шэнэ гурим нэбтэрүүлгэ, материальна талаар урмашуулха ёһотой гуримые наринаар сахилга гэхэ мэтэ хэмжээнүүд манай хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ туйлай ехэ туһа нэмэри боложо үгөө.

Социалис ажахынууд болохо колхоз, совхозуудые хүгжөөн дэбжээһэнэй ашаар хүдөө тосхон коммунизмда дүтэлхэ. Тиимэ дээрэһээ колхоз хадаа таряашадта коммунизмын һургуули мүн болоно гэжэ КПСС-эй Программа соо алтан үзэгүүдээр бэшэгдэнхэй.

Гэхэ зуура колхозуудай зөөрие ниитэ арадай зөөридэ дүтэлүүлхэ асуудал тушаа хэдыхэн жэлэй саана нэгэ иимэ үтэ хүүр гарадаг һэн: колхозуудые совхоз болгохо ябадал колхозуудай зөөрие ниитэ арадай зөөритэй нэгэдүүлхэ гол арга мүн гэхэ хүнүүд бии байгаа. Энэ түргэдүү хүнэй ухамайлга болоно. Тиин колхозуудай арга боломжые тоогоогүй, колхозуудай хүгжэлтые хараадаа абаагүй ябадал гээшэ. Энээнэй хойшолон юун болохо байгааб гэхэдэ, колхозой таряашад жэлэй туршада нилээд ехэ саг соо ажалгүй үлэшэхэ аюул гараха ба экономическа һула колхозуудые тэдхэхын тула гүрэн мүнгэ ехээр һомолхо бэлэй. Тиигэжэ коммунизм байгуулгын шухала һалбариин хүгжэлтые һаатуулха ушартай болохо байгдаа. Тиимэһээ манай парти иимэ һанамжые буруушаажа, өөрынгөө Программа соо энэ асуудал зүбөөр шиидхэхэ тодорхой харюу үгөө.

Коммунис зөөри болбол ороной үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые шэнэ хүсэтэйгөөр хүгжөөжэ, промышленна болон хүдөө ажахын эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохо хэрэгтэ хизааргүй ехэ арга боломжо олгожо үгэхэ.

Коммунис зөөрие хүгжөөхэ хэрэг коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулгаһаа дулдыдана. Тайлбарилан хэлэхэдэ, имагтал үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй ашаар коммунис зөөри арьбадхагдан хүгжөөгдэхэнь элитэ.

Оронойнгоо үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые шэнэ хүсэтэйгөөр хүгжөөхэ тодорхой зорилгонуудые өөрынгөө Программа соо КПСС хараална.

Промышленна продукциин хэмжээ ойрын 10 жэлэй туршада 2,5 дахин ехэ боложо, США-гай промышленна үйлэдбэриин хэмжээе үлүүлэн гараха, тиихэдэ хорин жэлэй туршада 6 дахинһаа бага бэшээр ехэ болохо.

Мүн хүдөө ажахын үйлэдбэрилгын хүсэнүүд ехээр хүгжөөгдэжэ, хоёр иимэ зорилгонуудые нэгэн доро шиидхэхэ юм: а) хүн зоной хэрэглэхэ һайн шанартай эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгоохо; б) коммунис ёһоной харилсаагаар совет тосхоной нэбтэрхые хангажа, город тосхон хоёрой хоорондохи илгаае гол түлэб усадхаха.

Хүдөө ажахые иигэжэ хүгжөөхэ харгы зам гэбэл, ажалаа үргэлжэдэнь оньһожоруулха, наука болон түрүү дүй дүршэлэй үндэһэ һуури дээрэ газар таряалангаа, мал ажалаа ашаг олзо ехэтэйгээр эрхилжэ, хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг дэлбэгээр абаха ябадал болоно.

Коммунизмда хүдөө тосхоной оролго хоёр янза социалис ажахынууд — колхоз, совхозуудые хүгжөөһэнэй, шэнэдхэн һайжаруулһанай ашаар бэелүүлэгдэхэ юм.

Хүдөө ажахыда 10 жэлэй туршада ажалай бүтээсэ 2,5 дахинһаа бага бэшээр, тиихэдэ 20 жэл соо—5-6 дахин дээшэлхэ.

Энээн дээрэһээ тобшолол хэхэдэ, коммунис зөөриин хүгжэн мандалга ороной үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлтэһөө сэхэ дулдыдаха, имагтал тэрэнэй ашаар арьбадхан хүгжөөгдэхэ болоно бшуу.

Энэ асари ехэ зорилгые совет арад бата найдамтайгаар дүүргэжэ эхилээ. Манай агуу ехэ арга боломжонууд, социалис ажахын булюу һайниинь, мүн совет хүнүүдэй барагдашагүй эршэ хүсэн—эдэ бүгэдэ коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха зорилгын хараалагдаһан саг соогоо заатагүй дүүргэгдэхэ байһанай үндэһэ һуури боложо үгэнэ.

Зөөри гээшэ обществын үйлэдбэриин харилсаануудай эшэ үндэһэн болодог гэхэ гү, али хүнүүдэй хоорондохи харилсаа тодорхойлдог юм гэжэ марксизм-ленинизм һургана. Энэ юун гэһэн удхатай юм гэбэл, зөөриин эзэн хэд бэ, тэдэл обществодо хэгдэдэг ажалай аша үрын эзэд байха ёһотой.

Жэшээнь, капитализмын үедэ үйлэдбэриин харилсаанай эшэ үндэһэн капиталистын үмсын зөөри дээрэ үндэһэлнэ. Тиимэһээ зөөригүй хүдэлмэришэд, таряашад обществын гол ажал хээшье һаа, тэрэнэйнгээ аша үрэ эдлэхэгүй, тиигээд туража үхэхэгүйн тула хүдэлхэ хүсэ шадалаа худалдажа, хоолойгоо тэжээхэ баатай болодог юм. Иигэжэ мүлжэлгын муухай гурим тогтоогдоно, энээнһээ уламжалан капитализмын үнэн нюур харуулдаг бүхы уршагта ябадал гарана.

Харин социализмын үедэ үйлэдбэриин харилсаанай эшэ үндэһэн бүгэдэ арадай социалис зөөри болоно гэхэ гү, али социалис обществын гол ажалшад — хүдэлмэришэд, таряашад болон интеллигентнэр бүгэдөөрэн социалис зөөриин эзэд болоно. Тиимэһээ хэһэн ажалайнгаа аша үрэ хамтаараа эдлэнэ гээшэ. Иимэ байдалда «хүн бүхэнһөө шадабариинь зэргээр, хүн бүхэндэ ажалайнь зэргээр» гэһэн социализмын гол хуули ёһые үндэһэ болгон, хани, нүхэд ёһоной харилсаан тогтодог.

Тиихэдэ коммунис зөөриин һалбаран хүгжэхэдэ коммунис обществын хүнүүдэй харилсаан шэнээр хубилжа, коммунис ёһоной болохо зэргэтэй. «Хүн бүхэнһөө шадабариин зэргээр, хүн бүхэндэ хэрэглэмжын зэргээр» гэһэн гол хуули ёһые баримталжа, хани нүхэрэй, аха дүү ёһоной харилсаан улам гүнзэгыгөөр, үргэнөөр нэбтэрхэ юм. «Хүн бүхэн бултанайнгаа түлөө, бултадаа нэгэнэйнгээ түлөө! Хүн хүндөө хани, нүхэр, аха дүү байха!» гэһэн үнэн зүрхэнэй уряалнууд хүн бүхэнэй заншалта һайхан гурим болохол, энэ хадаа үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэхэ бүри һалбаран бадарха юм.

Тиигэжэ хүнүүд коммуис ёһоной адли тэгшэ ажаһуудалтай болохо юм. Үйлэдбэриин бүхы хэрэгсэлнүүд бүгэдэ арадай нэгэн адли зөөри болохо, адли тэгшээр хубаарилха гурим бэелүүлэгдэхэ, обществын болон хубиин хэрэгүүд тааруугаар зохилдохо. Тиигэжэ ангигүй коммунис общество байгуулагдажа, хүн түрэлтэн эгээн һайхан ажаһуудалтай болохо. Иигэжэ газар дэлхэй дээрэ Амгалан байдал, Ажал, Эрхэ сүлөө, Адли тэгшэ эрхэ, Аха дүүгэй холбоо болон Зол жаргал мандахал!

М. НИМАЕВ.

Хорото хэрэг бэелүүлхэ хүнүүд Окинавада бэлдэгдэнэ

ТОКИО, июниин 9. (ТАСС). Киодо Цусин агентствын мэдээсэһээр, Окинава дээрэ байрлаһан Америкын сэрэгэй засагаархид хорото хэрэг бэелүүлхэ хүнүүдые бэлдэхэ тусхай һургуули нээбэ. Азиин оронуудтахи национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хабаададаг хүнүүдтэй эдэнэр тэмсэхэ зорилготой. Тэндэ зуугаад хүнүүд һуража байна. Тэдэнэй тоодо Урда Вьетнамай Нго Динь Дьемэй солдадууд бии юм.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур

1962 оной июниин 12.

Хилын саанаһаа

Гайхамшагта арга боломжонууд нээгдэнэ

УЛААН-БААТАР, июниин 9. (ТАСС). Экономическа туһаламжа хүргэлсэхэ Соведэй гэшүүд — оронуудай коммунис, хүдэлмэришэдэй партинуудай түлөөлэгшэдэй зүблөөн Москвада дүүрэбэ. Социалис можын оронууд хүгжэлтынгөө шэнэ шатада — коммунизмда бултадаа нэгэ доро шахуу ороходо гэһэн марксистско-ленинскэ согсолоой бодотоор бэелүүлэгдэхэ хэрэгтэ энэ зүблөөн ехэ удха шанартай байха гээд МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо, МНР-эй Госпланай Түрүүлэгшэ Т. Рагчаа Монцамэ агентствын корреспондентдэ мэдүүлбэ.

Экономическа туһаламжа хүргэлсэхэ Соведэй гэшүүндэ манай орон абтажа, экономическа, культурна байгуулалтаяа ехээр түргэдхэхэ гайхамшагта арга боломжонуудтай болобо. Мүн ажалшадай байра байдал улам бүри түргөөр һайжаруулагдаха болоно. Гадна МНР хадаа бусад социалис оронуудтай аха дүү ёноой хани харилсаагаа үргэдхэхэ, өөрынгөө ажалай, холын хараата түсэбүүдээ эдэ оронуудтай хамта шиидхэхэ аргатай болоо гэжэ тэрэ үргэлжэлүүлбэ.

Москвада энэ зүблөөнэй үнгэргэгдэһэнэй ашаар социалис оронуудай талаһаа бүри ехээр туһаламжа манай республикада хүргэгдэхэ болохо байна. Экономическа туһаламжа хүргэлсэхэ Соведэй гэшүүд—оронуудай холын хараата, юрын түсэбүүдые зохилдуулан бэелүүлхэ талаар сэгнэшэгүй ехэ үүргэ дүүргэхэ болоно. Мүн эдэ оронуудай ажалшадай байра байдал улам һайжаруулха, оронууд хоорондын социалис ёноой ажал хүдэлмэри хубаарилга улам нарижуулан һайжаруулаха туһа нэмэри болохо гээд Т. Рагчаа түгэсхэлдөө мэдүүлбэ.

Хани нүхэдэй харилсаан

ВАРШАВА, июниин 9. (ТАСС). Экономическа туһаламжа хүргэлсэхэ Соведэй гэшүүд—оронуудай түлөөлэгшэдэй зүблөөн тухай Коммунике Польшын түбэй газетэнүүд мүнөөдэр түрүүшынгээ хуудаһануудта толилбо. Экономическа туһаламжа хүргэлсэхэ Соведэй гэшүүд—оронуудай, экономикын хүгжэхэ шэнэ шатань ямар шэнжэтэйб гэхэдэ, эдэ оронуудай үйлэдбэри ехээр мэргэжүүлэгдэхэ, кооперировалагдаха болоно гээд «Жице Варшавы» газетэ бэшэнэ.

Бэе бэедээ ашатай туһатай байха үндэһэ һуури дээрэ социалис оронууд капиталис оронуудтай худалдаа наймаа хүгжөөхөөр бэлэн гэжэ зүблөөн батлан харуулба. Иигэжэ тус газетэ бэшэһэн байна. Энэ зорилгоё бэелүүлхын түлөө худалдаа наймаанай асуудалнуудаар уласхоорондын конференци зарлаха тушаа зүблөөн һанамжалаа. Тиигэжэ худалдаа наймаанай уласхоорондын организаци бии болгохо асуудал тэрэ конференци зүбшэн хэлсэхэ һэн. Ямаршье тоомжогүй ябадал гаргангүйгөөр дэлхэйн бүхы гүрэнүүдые энэ организацида хабаадуулха байгаа. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохо уг зорилгонуудтай иимэ дурадхал тааралдана гээд тэрэ газетэ бэшэбэ.

Нэгэ үзэл бодолтой байһаниинь тодорхойлогдоо

БЕРЛИН, июниин 9. (ТАСС). Экономическа туһаламжа хүргэлсэхэ Соведэй гэшүүд—оронуудай коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй зүблөөн тухай Коммюнике ГДР-эй түбэй газетэнүүд мүнөөдэр хэсэдөөр толилбо.

Өөрынгөө экономикые түргөөр хүгжөөхэ талаар социалис оронууд түрүү һуури эзэлнэ. Дэлхэйн научна, техническэ хүгжэлтын гол шухала зарим дүнгүүдээр социалис оронууд капиталис оронуудые ахижа гаранхай гээд «Нейес Дайчланд» газетэ бэшээ. Үйлэдбэриин бүхыдөө гаргадаг продукциин талаар һаяшагтаа социализм капитализмые илажа гараха хугаһа тэндэнь заагдана.

Социалис гүрэнүүд экономическа, научно-техническэ харилсаа холбоогоо улам хүгжөөхэ, экономическа туһаламжа хүргэлсэхэ Соведэй үүргэ, нэрэ хүндые, харюусалгые дээшэлүүлхэ шухала гээд зүблөөндэ мэдэрэгдэһэн байна. Худалдаа наймаанай асуудалнуудаар уласхоорондын конференци зарлаха тухай зүблөөн баһал һанамжалаа. Монголой Арадай Республика экономическа туһаламжа хүргэлсэхэ Соведэй гэшүүндэ абтаа гэжэ «Нейес Дайчланд» газетэ тэмдэглэнэ.

Зүблөөндэ хабаадагшад бүхы асуудалнуудые хани ёһоной оршон байдалда зүбшэн хэлсэбэ. Тиигэжэ социалис оронуудай коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай, правительствануудай нэгэ үзэл бодолтой байһаниинь тодорхойлогдоо харуулба гээд «Дер Морген» бэшэһэн байна.

Халуунаар һайшаагдаба

КАНБЕРРЭ, июниин 9. ТАСС-ай корреспондент О. Аничкин мэдээсэнэ:

Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хурааха, эб найрамдал тогтоохо уялгатай Бүхэдэлхэйн конгрессэтэ Австралиин бүхы газар нютагуудай хүн зон эдэбхитэйгээр бэлдэжэ байна. Бата бэхи эб найрамдал тогтоохо, бүгэдөөрөө буу зэбсэг хурааха, ядерна буу зэбсэг хорихо хэлсээ баталха гэһэн мүнөө үе сагай тон шухала асуудалнууд болоно гэжэ «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлһэнэй түлөө» Уласхоорондын ленинскэ шангай лауреат болоһон Уильям Морроу мэдүүлбэ.

Хүн түрэлтэниие шэнэ дайн байлдааһаа зайсуулхын түлөө бүгэдөөрөө буу зэбсэг хурааха хэлэлгэ гээд хүн зон улам бүри ойлгодог болоно гэжэ тэрэ хэлэбэ. Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хурааха, эб найрамдал тогтоохо хэрэгтэ зорюулагдаһан Москвагай конгрессые Австралиин олон зон һайшаана гэжэ Морроу мэдүүлһэн байна. Тиигэжэ Москвагай конгрессые зарлаха тухай Австралиин мэдээжэ эрдэмтэд, профсоюзай ажал ябуулагшад, уран зохёолшод һанамжаяа хэлэһэн юм.

Хүдэлмэришэд, горнягууд, докернууд, машина бүтээгшэд, электрикүүд, залуушуулай организацинууд мүн ... Бүхэдэлхэйн конгрессэ бэлдэжэ байна. Эб найрамдал тогтоохын түлөө тэмсэгшэдэй эдэбхи үүсхэлээр Брисбендэ, Мельбурндэ, Сиднейдэ тус конгрессэ зорюулагдаһан митингнүүд үнгэргэгдэбэ.

Эб найрамдал тогтоохын, буу зэбсэг хураахын түлөө сэхэ шууд тэмсэхые Виктори штадай эб найрамдал хамгаалха комитет уряалба. Ядерна туршалгануудые болюулха, Австралиин газар дээрэ атомна зэбсэгүй байлгахагүй гэһэн эрилтэ энэ комитет табиба. Гадна дэлхэйн эхэ хубида атомна зэбсэггүй зоно бии болгохые комитет уряалһан байна.

Познаньда уласхоорондын ярмаг нээгдээ

ВАРШАВА, июниин 10. (ТАСС). Познаньда уласхоорондын ээлжээтэ ярмаг мүнөөдэр нээгдэбэ. Дэлхэйн 59 оронууд тэндэ хабаадана.

Ядерна зэбсэг дахин туршагдаба

ВАШИНГТОН, июниин 10. (ТАСС). Рождество арал шадар ядерна зэбсэг туршагдаба гээд атомай хүсэ хэрэглэхэ комисси мэдээсэбэ.

Американ-совет хани барисаанай Националь... Соведэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, июниин ... (ТАСС). Бүгэдөөрөө буу зэб... сэг хурааха, эб найрамда... тогтоохо асуудалнуудта з... рюулагдаһан Бүхэдэлхэ... конгрессые тус Совет халу... наар дэмжэбэ. «Бүгэдөөрө... буу зэбсэг хурааха, эб на... рамдал тогтоохо хэрэгтэ з... рюулагдаһан июль һара... Москвада зарлагдаха Бү... дэлхэйн конгрессэтэ эб на... рамдал хамгаалхын түлөө с... хэ шууд тэмсэдэг эгээл ух... тай хүнүүд, арадуудай ё... тойл түлөөлэгшэд сугларха... Конгрессэй хүдэлмэри то... һоноороор үнгэргэгдэхэ, тэн... сугларһан хүнүүд һанаһа... сэхэ хэлэхэ байха гэжэ би... нэр этигэнэбди» гээд мэдүү... соонь заагдана.

Хэрбээ буу зэбсэг хурьяа... асуудалнуудаар Совет... Союз Холбоото Штадууд хо... рой хоорондоо үгэеэ ойлго... соод байгаа һаань, эб найр... дал тогтоогдохо гэжэ аме... кан-совет хани барисаан... Национальна Совет тэмдэгл... бэ. «Буу зэбсэг хурьяаха, дэ... хэй дээрэ үнэн зүб, бата бэ... эб найрамдал тогтоохо тэ... сэлдэ эдэ оронууд бултаар... хабаадаха байха гэжэ би... нэр батаар этигэнэбди» гэ... американ-совет хани бари... най Национальна Совет м... дүүлбэ.

Баруун Ирианда

ДЖАКАРТА, июниин ... (ТАСС). Баруун Ирианда... партизануудай хүдэлөөн ул... үргэдэжэ байна. Мүнөө ү... Факфак, Соронг, Кайман... родууд шадар тулалдаан б... лоно. Партизануудай сүл... һэн городуудта Голланди... сэрэгшэд һая добтолоод, тэ... нэр һөөргөө сухариха баа... болобо. Голландиин сэрэг... дэй хэды хүн алуулаа.

Баруун Ирианиие сүлө... хэрэгые эрхилэн команда... ша Суагесэй мэдүүлһ... ёһоор, Тьендераваси г... хахад арал (Вогелкоп ха... арал) бултадаа мүнөө пар... зануудай мэдэлдэ орон... Суагес Баруун Ирианһаа һ... хан ерэһэн юм. Энэ хахад... лай хүн зонууд өөһэдынгө... лөөлэгшэдые баяр баясха... тайгаар угтана гээд Су... тэмдэглэбэ. Таряашад па... зануудые эдеэ хоолоор ха... на, элдэб мэдээнүүдые хэл... үгэнэ. Тэндэхи олон хү... партизануудтай нэгэдэжэ, ... лөөрэн гарахын түлөө тэ... тэй хамта тэмсэнэ.

Ажалшадай түлөөлэ... илажа гараба

ТОКИО, июниин 9. (ТАС... Японой коммунис парт... дэбжүүлһэн кандидат На... Хасимото гэгшэ Ниими (О... яма префектура) городой ... ниципальна Соведтэ түр... шынхиеэ һунгагдаба. Хас... то хадаа Окаяма префе... рын компартиин органи... циин хүтэлбэрилхы а... ябуулагшадай нэгэниинь ю...

Энэ городой ажалшад т... дэхи профсоюзна нэгэдэлн... һээ табан кандидадуудые д... жүүлһэн байгаа. Тэдэнь (... тадаа городой муниципали... тэ һунгагдаһан байна.

Хорото аашань буруушаагдаа

БЕРЛИН, июниин ... (ТАСС). ГДР-эй Гадаа... хэрэгүүдэй министрын ор... шо И. Кениг Баруун Бер... дэхи Францийн комендант... нерал Тулуза гэгшэдэ бэ... эльгээгээ. Баруун Бер... полициин июниин 7-до га... һан хорото аашые, тэрэ бэ... соогоо сэхэ шууд буруушаа...

Энэ хорото ааша гарга... дые гэмдэ хабаадуулха, ... шадаа иимэ ушарай тохёо... хогүйн түлөө хэмжээ аб... эрилтэ ГДР-эй МИД таб...

Редакторай орлог...
М. Н. НИМА...

Манай адрес, телефону...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. ТЕЛЕ... ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редактора — 32-74, ответ. секретаря—27-37, отделов партийной жизни ... пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советского стро... тельства—47-59, промышленности транспорта, информац... —35-14, культуры, литературы и искусства—34-05, пис... и рабселькоров—40-49, отдел переводов и корректорс... — 35-95, бухгалтерия — 37-32. Для междугородн... переговоров—16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства культу... Бурятской АССР.

Н00896. Зак. № 3354